

Na vsaki četrti in
polni vred ali
v Mariboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 32 din.,
za leto 16 din., četrt leta
8 din. hrven Jugoslavije
36 din. Naročnina se pošlje
na upravnstvo „Sloven-
skega Gospodarja“ v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
Na dopisila do od-
pisa. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Poravnalna številka stane 1 50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Re-
klame se ne vračajo. Ure-
dništvo sprejema naročnike,
inserate in reklamacije.
Cene inseratov po dogo-
voru. Za večkratne ogla-
sila primeren popust. Naro-
čniki reklamacije so pošte-
ne proste.
Čekovni račun poštno-
urada Ljubljana št. 10.6.
Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

23. številka.

MARIBOR, dne 5. junija 1924.

58. letnik.

Proglas poslancev SLS slovenskemu narodu.

Kaj so Slovenci in Hrvati pričakovali od nove države.

Slovenski in hrvatski narod sta se s srbskim leta 1918 združila v novo državo v trdni veri, da najdeta tu-
kaj po stoletnih težkih borbah v novi državni zvezi,
zgrajeni na popolni enakopravnosti, vse pogoje za raz-
voj svoje narodne samobitnosti na vseh poljih svojega
javnega življenja. Če smo se združili v eno državo, smo
to storili v trdni zavesti, da bodo v tej državi tem var-
nejše zaščitene vse one dobrine, ki smo jih morali skozi
dolga desetletja v ljutih političnih in gospodarskih bo-
jih braniti proti svojim narodnim nasprotnikom, ka-
teri so nas politično zaslužili, gospodarsko izkoriščali
in hoteli pripraviti grob našemu narodnemu življenju.
Že od začetka smo se zavedali, da more naš slovenski
narod v veliki jugoslovanski državi živeti svoje lastno
narodno življenje le tedaj, če uživa v okvirju države kar
največjo državno-pravno samostojnost. To prepričanje
je prišlo do vidnega izraza v ženevskem dogovoru me-
seca novembra 1918. leta in kasneje v dogovoru Narod-
nega veča z vlado nekdanje kraljevine Srbije. Temeljna
misel vseh teh dogovorov je bila, da mora nova država
očuvati narodno individualnost kakor srbskega tako
tudi slovenskega in hrvatskega naroda. In kaj smo do-
živeli? Slovesne pogodbe in dogovore so sramotno po-
teptali. Sedanji ministrski predsednik gospod Pašič je
svojo velesrbsko zagrizenost javno dokumentiral na seji
narodne skupščine z značilno izjavo, da že od vsega po-
četka ni imel namena držati dano besedo in slovesen
podpis.

Prevarane nade.

Že v prvih letih svojega narodnega življenja v novi
državi smo morali bridko občutiti, da hočejo — seveda
s častnimi izjemami — nad nami gospodovati, nas iz-
koriščati in da imajo tudi prikrita namene, da nam vza-
mejo našo narodno individualnost. Ta težnja je dobila
viden izraz v temeljnem državnem zakonu v takozvani
vidovdanski ustavi, ki je v državo vpeljala kruti centra-
lizem in ž njim nadoblast enega naroda nad dvema dru-
gima. Vse avtonomne pravice, katere si je ljudstvo iz-
bojevalo, so s tem kratkomalo uničene. Na sramoto je
bila ta ustava sklenjena tudi z nekaterimi slovenskimi
in hrvatskimi glasovi.

Ali je čudno, če Slovenci in Hrvati niso mogli in
niso hoteli sprejeti jarma, ki so jim ga namenili? Pri-
čakovali so narodno enakopravnost, prišli so pa pod
varuštvo in hegemonijo absolutistične klike. Slovensko
ljudsko stranko je od vsega početka vodila misel, da
morejo samo široke avtonomije z zakonodajnimi par-
lamenti zavarovati politične, gospodarske in kulturne
pravice Slovencev in Hrvatov. S tem programom je sto-
pila SLS v volivni boj za ustavotvorno skupščino, ta
program je z vso odločnostjo zagovarjala v parlamen-
tarnih bojih za ustavo, ta njen program je sprejel slo-
venski narod v svoji celoti pri lanskih volitvah, ko je
z velikansko volivno demonstracijo poveril SLS, da gre
v tem znamenju v parlamentarno borbo in ne odneha v
tem boju tako dolgo, dokler svojemu programu ne iz-
vojuje popolne zmage.

**Blok sporazuma in poštenosti proti bloku nasilja in korup-
cije.**

Po enoletnem težkem in ostrem parlamentarnem
boju stopa SLS zopet pred svoje volilce z mirno za-

vestjo, da je sprejeto nalogo v polni meri vršila. Takoj
po lanskim volitvah so se združile stranke, ki imajo
slične poglede na notranjo ureditev države, v federa-
listični blok. S tem so ustvarile veliko parlamentarno
silo, ki bi lahko, kakor hitro bi se začela v celoti v par-
lamentu uveljavljati, ustvarila čisto novo parlamen-
tarno situacijo. Parlamentarno zastopstvo SLS je sto-
pilo za program slovenskega ljudstva takoj na parla-
mentarna tla in je na parlamentarnem bojišču s spret-
no in dosledno taktiko ustvarilo dve fronti, ki sta se
morali ravno z ozirom na državno-pravni program
SLS jasno opredeliti. Izjaviti sta se morali, ali hočeta
še nadalje vzdrževati sedanje stanje hegemonije, izko-
riščanja in korupcije ali pa hočeta pošten sporazum
med Slovenci Hrvati in Srbi. In tako se je z aktivno de-
lavnostjo zastopstva SLS osnoval opozicijski blok, se-
stavljjen iz Slovencev, Hrvatov in dela srbskih poslan-
cev. Parlamentarna borba SLS in z njo zvezanih opo-
zicijskih strank je pripravila teren, da so tudi po-
slanci HRSS opustili večletno abstinenčno politiko,
predložili svoja poslanska polnomočja in posegli aktiv-
no v parlamentarno življenje. Ta parlamentarna sku-
pina predstavlja sedaj veliko večino ljudstva, ima ab-
solutno večino v narodni skupščini, hoče uvesti v držav-
no upravo red in zakonitost, pobijati hoče na celi črti
korupcijo. Predvsem so se pa stranke opozicijskega
bloka programatično zavezale, da bodo notranje poli-
tične razmere v državi uredile na osnovi odkritosrčnega
in iskrenega sporazuma med slovenskim, hrvatskim in
srbskim narodom, ter da ne priznajo nobene državne
ureditve, ki ne zajamčuje prava o samoodločbi ljud-
stva. Tako se je v parlamentu na eni strani ustvarila
večina, ki zagovarja politiko sporazuma, poštenosti in
zakonitosti, na drugi strani imamo pa vlado parlamen-
tarne manjšine gospoda Pašiča, ki jo podpirata radi-
kalna stranka in Pribečevićevi ljudje s slovenskimi de-
mokrati vred. Te stranke zagovarjajo brezpogojno nad-
vlado političnega velesrbsstva, so proti sporazumni ure-
ditvi države in proti izpremembi sedanjega za Slovence
in Hrvate in tudi za državo samo skrajno pogubonos-
nega stanja. Dasi so manjšina, se hočejo za vsako ceno
obdržati na vladi. S terorjem in nasiljem vplivajo na
ljudske mase in po izjavi gospoda Pašiča, bodo uporab-
ljali surovo silo, da se vzdrže na oblasti.

Rešitev vladne krize neparlamentarna in neustavna.

Naravno je, da je med blokom narodnega sporaza-
uma in politične pravičnosti, ter med blokom korupcije
in nasilja moralo priti na parlamentarnih tleh do naj-
hujšega spopada. Vlada gospoda Pašiča je bila dvakrat
prisiljena, odstopiti. V nobeni resnično parlamentarni
državi se taka vlada ne bi mogla več povrniti na svoje
mesto. V parlamentarno vladanih državah spoštujejo
načelo večine, pri nas pa, ki smo tudi po besedilu usta-
ve parlamentarna država, so demokratično načelo ve-
činskega zastopstva najbrutalnejše poteptali. Eno naj-
bolj žalostnih in morda tudi najbolj usodepolnih po-
glavij v zgodovini naše države bo ostalo poglavje, ka-
ko so reševali zadnji dve krizi. Kje na svetu bi se mogli
tako drzno igrati z ljudskimi zastopniki, kakor so se
pri nas igrali z verifikacijo hrvatskih poslanskih man-
datov? Kje na svetu bi se mogli ogabnejše igrati z ljud-
sko suvereniteto, ki jo predstavlja izvoljena večina po-
slancev, kakor so to storili pri nas zadnje dni? Najvišja

je suverenost ljudstva in nihče nima pravice, ne da bi
si nakopal največjo odgovornost pred zgodovino in na-
rodom, da tepta to suverenost. Tudi to se je pri nas
zgodilo! SLS in gotovo tudi še druge stranke opozicij-
skega bloka morajo vnaprej odklanjati vse dalekosežne
posledice, ki bodo iz tega nasilja nujno sledile.

Napad na suverenost ljudstva.

Če moramo način, kako sta se zadnji dve krizi re-
ševali, ostrejšje obsojati, kako naj še le ožigosamo na-
silje, ki ga je izvršila vlada gospoda Pašiča na seji na-
rodne skupščine dne 27. maja t. l. Ta dan je stala proti
Pašičevi vladi absolutna večina, ki jo je tvorila zdru-
žena opozicija. Mesto, da bi se gospod Pašič uklonil par-
lamentarnemu načelu in odšel iz vlade, si je izposlo-
val kraljevi ukaz in s kraljevim ukazom je zaprl večini
narodne skupščine vrata do 20. oktobra. Pribijemo, da
se je s tem činom izvršil atentat na suverenost ljudstva,
ki po svoji večini v parlamentu, a ne po manjšini deli
s kraljem vladarska prava in dolžnosti, da se je izvršil
državni udar, ker se je proti izrecnemu besedilu sedan-
je ustave in proti parlamentarnim zakonom nasilno
vpostavil režim skupščinske manjšine nad večino.

V imenu suverena ljudstva zahtevamo, da se ta
revolucionarni čin parlamentarne manjšine niti za
trenutek dalje ne vzdržuje s silo, da se takoj uzurpator-
ska vlada ukine in da se zopet vpostavi ustavnost in
parlamentarizem!

Vrste proticentralistov pomnožene.

Zastonj je trud onih, ki menijo, da se bodo mogli z
izigravanjem ustavnih določil parlamentarne večine in
parlamentarizma samega dalje časa vzdržati na vladi
in zadrževati nujni razvoj političnih dogodkov v drža-
vi. Število braniteljev sporazuma in sporazumne ure-
ditve države raste. Vrste proticentralistov in proti-
korupcijonistov se množe. V ustavotvorni skupščini so
bili zastopniki SLS osamljeni, v trdnem boju proti vsem
drugim parlamentarnim skupinam so morali sami
vztrajno braniti avtonomistično misel in delati zanjo
najživahnejšo propagando. Danes se morejo s ponosom
ozirati na 4 letno dobo uspešnih parlamentarnih borb
za pravico slovenstva in hrvatstva in z zadoščenjem lahi-
ko konstatirajo, da je danes v narodni skupščini 160
poslancev — torej absolutna večina — ki obsoja vsako
nasilstvo nad Slovenci in Hrvati in priznava pravico
samoodločbe tudi Slovincem in Hrvatom. Ali ni naša
avtonomistična misel, za katero je SLS založila vse svo-
je sile, v naglem pohodu dobila največji razmah? Kje
je sila, ki bi se mogla trajno ustavljati večini ljudstva?
In kdo bi se drznil prezirati parlamentarno večino? Naj
se pouče iz zgodovine, kako je ljudstvo obračunalo z
nasilneži in korupcijonisti.

Vztrajajmo v borbi za avtonomijo!

Velja vztrajati. Ljudstvo, ki vrže vse svoje organi-
zirane sile v politične boje za velike narodne in soci-
jalne ideale, je še vsikdar zmagalo. Ne dvomimo niti
za trenutek, da bo slovensko ljudstvo vztrajalo v svojem
velikem boju enotno in neomajano. V široki zakono-
dajni avtonomiji je edina garancija boljše bodočnosti
slovenskega naroda.

Beograd, dne 29. maja 1924.

D. Korošec Anton

Kremžar Franc
Kugovnik Jurij
Dr. Kulovec Franc
Nemanič Josip
Prčič Mirko
Pušenjak Vlado
Rajič Blažko

Stanovnik Ivan
Strcin Ivan
Sušnik Anton
Sifter Geza
Škulj Karl
Vesenjak Ivan
Vrečko Jakob
Žebot Franc

Bedjanič Andrej
Bošnjak Anton
Brodar Janez
Falež Stefan
Gostinčar Jože
Dr. Hohnjec Josip
Klekl Josip
Krajnc Davorin

Občinske volitve.

Prihodnje dni se prične v Sloveniji boj za občine. V Trbovljah se vršijo volitve dne 6. junija, v celjskem okraju dne 16. junija, v vranskem 17. junija, v šmarskem 20. junija in v laškem 21. junija. V drugih okrajih so volitve že tudi razpisane, a se vršijo pozneje. Tako n. pr. ima mariborski okraj občinske volitve dne 10. avgusta.

Delo slovenskih Judežev.

Vse stranke se živahno pripravljajo na te volitve. Naši nasprotniki, to so Pašičevi in Pribičevići ljudje, so dobili od svojih generalov komando, da naj po vseh občinah delajo zgago in razdor. Dobili so za svoje hudobno delo na razpolago tudi denar. Glavni njihov cilj je, oslabiti in razcepiti našo Slovensko ljudsko stranko.

Vlaganje kandidatnih list.

Hvala Bogu, naši vneta in vstrajni možje in fantje tudi ne držijo rok križem. Po vseh občinah opažamo žilavo delavnost naših zaupnikov. Kljub nepojmljivi naglici, s katero je celjsko glavarstvo razpisalo volitve v vseh sodnih okrajih tega krajnega glavarstva, so naše krajevne organizacije v vseh okrajih vzorno izvršile prvi del volilnega dela: Vlaganje kandidatnih list. Iz mnogih občin že imamo poročila, da je vložena samo lista naše Slovenske ljudske stranke.

Glasovanje. Nasprotniki proti udeležbi naših.

Prihodnje dni pride v prvoimenovanih okrajih na vrsto drugi del, volitve same, glasovanje samo. Kjer je vložena ena sama kandidatna lista, v tistih občinah ne bo volitev, ampak so s tem že vsi kandidati izvoljeni. Kjer pa sta vloženi dve ali več list, tam se bo glasovalo in sicer zopet s kroglicami. Celjsko glavarstvo, ki je s svojim načinom razpisa občinskih volitev menda hotelo vzeti patent na svojo protiljudsko postopanje, je določilo za volitev same delavne dni in to sedaj v najhujšem kmetiskem delu. Ne bi rekli dvakrat, da se je to zgodilo po navodilu Pribičevićevega agenta Žerjava (saj vladajo na celjskem okrajnem glavarstvu Žerjav-Pribičevići demokrati), ki upa na primeroma majhno udeležbo priprostega ljudstva: kmetov, delavcev in obrtnikov. Znano je tem ljudem, da ima ljudstvo, katero ni v taboru Pribičevićevem in Pašičevem, sedaj največ dela. Obenem računajo ti izjemalci ljudstva na kar največjo udeležbo svojih gospodov demokratov in tistih, ki se bodo dali z Judeževimi groši plačati. Tako bi centralistični demokrati, katerim celjsko glavarstvo slepo služi, potvorili ljudsko voljo! Zakaj neki?

Slovenija proč od Beograda?

Pašičevim in Pribičevićim hlapcem je na izidu sedanjih občinskih volitev zelo mnogo ležeče. Saj so sedanje občinske volitve v najtesnejši zvezi z našim bojem za samostojnost (avtonomijo) Slovenije! Ako zmaga pri občinskih volitvah v Sloveniji Slovenska ljudska stranka, bodo naši borci, naši poslanci, ki kličejo neprestano: **Slovenija proč od Beograda!**, imeli lažje stališče. Pokazali bodo Pašiču in Pribičeviću, pa tudi samemu kralju izid o občinskih volitvah. Mirno bomo lahko zaklicali centralistom: **Roke proč od naše Slovenije!** Če pa bodo naši ljudje pri občinskih volitvah nasledili demokratov, radikalov, samostojnim in drugim nam nasprotnim strankam, potem bodo v Beogradu Pašičevci in Pribičevići lahko zalučali našim poslancem v obraz očitek: »Saj slovensko ljudstvo ne mara od Vas zahtevane samostojnosti! Ono je zadovoljno s sedanjo vlado, s srbskim centralizmom, z gospodarstvom iz Beograda! Kaj še hočete! Molčite!« — Radi tega so občinske volitve v Sloveniji za Slovence o-sobite važnosti!

Pašič in Pribičević pošiljata svoje hlapce proti nam . . .

Pašič sam napoveduje, da bo njegova stranka naskočila tudi Slovenijo. Ko je dne 27. maja Pašič-Pribičevićeva manjšina na sramoten, protipostaven način zaprla večini ljudskega zastopstva vrata skupščine, je drugi dan Pašič v radikalnem klubu govoril, da se mora srbska radikalna stranka preustrojiti in da morajo radikali in vlada posebno pozornost posvečati Sloveniji! Nam je jasno, kaj to pomeni! Da kolikor mogoče razcepijo tesnosklenjene vrste naše stranke, ponujajo plačani hlapci Pašičevi in Pribičevići našim ljudem pri sestavljanju kandidatnih list kompromise. Ustanavljajo razne gospodarske in stanovske stranke, misleč, da bodo naše zvabili na limanice.

Sredstva nasprotnikov: denar, časopisje, izdajice . . .

Znano nam je, da so vrgli v to svrhu zelo mnogo denarja, da bi podkupovali lahkoverne in neznačajne ljudi. Cele kopice časopisov: »Domovino«, »Tabor«, »Jutro« in »Narod« itd. mečejo zastoj med naše ljudi, da bi zastrupili mehka srca slovenskih volilcev. Javna tajnost je, da so naši nasprotniki pripravljeni podpirati v Sloveniji celo Prepeluhovo hrvatsko republikansko stranko, samo da Slovensko ljudsko stranko pri občinskih volitvah premagajo, oziroma jo oslabijo in razcepijo. Slovenske Judeže Iškarijote bodo vpregli v voz, ki bi naj povozil našo Slov. ljudsko stranko in ji odvzel moč, boriti se še naprej uspešno proti Pašiču in krivicam, ki prihajajo iz Beograda.

Občine hočejo oropati samostojnosti.

Našim neprijateljem, ki bi radi Slovence in Slovenijo popolnoma izmозgali in zasušili, pa je še ležeče na našem drugem. Srbski radikali in Pribičevići demokrati so izdelali načrt za zlaganje ali združenje občin. Hočejo slovenskim občinam vzeti njih samostojnost (avtonomijo). Dosedanjih 5 do 12 občin bi združili v eno. Županom in občinskim odborikom bi komandirali komisariji in od beogradske vlade imenovani »pisarji.« Ljudstvo bi imelo samo pravico plačevati in molčati. Dočim imajo občani sedaj več ali manj blizu do občinskega urada, bi morali v slučaju, da se zlobni načrt teh ljudi uresniči, za vsako malenkost iti ure in ure daleč. Da bo cela Slovenija po vseh svojih občinah protestirala proti taki kršitvi občinske avtonomije, složite se volilci vsi na kandidatne liste Slov. ljudske stranke!

Posebna prošnja: Bodite edini! Proč s prepiri in s sporil

Poleg prošnje za složni nastop naših ljudi pri občinskih volitvah imamo pa še eno prošnjo: Pustite na stran vse osebne spore in prepire, kakor tudi krajevne obzire. Pokažimo povsod enotno fronto poštenega slovenskega ljudstva. Iztrgajmo z veliko udeležbo pri volitvah, s skupnim nastopom in zvestobo naši Slovenski ljudski stranki, da so vse nakane nasprotnikov, odvrniti Slovence od SLS, zamanj!

Hudobni nasprotniki ne smejo zmagati!

Zalostno bi bilo za slovenski narod, ako bi po občinskih volitvah triumfirali nasprotniki, češ: »Poglejte Slov. ljudska stranka nima več toliko pristašev, ne zastopa cele Slovenije, saj so občinske volitve to pokazale! Slovensko ljudstvo tudi ne zahteva avtonomije, kakor jo dr. Korošec in poslanci Jugoslovanskega kluba zahtevajo. Slovinci so volili stranke, ki so zadovoljne s sedanjo velikosrbsko centralistično ureditvijo države!« Z vsemi silami, dovoljenimi in nedovoljenimi pripomočki bodo skušali nasprotniki s pomočjo vlade zmanjšati število naših glasov pri občinskih volitvah in s tem zmanjšati tudi v Beogradu uspehe SLS za našo avtonomijo. Zato mirno lahko vsake-

ga Slovence, ki bo pri občinskih volitvah delal proti nam, imenujemo Judeža Iškarijota, grobokopa naše boljše bodočnosti!

Volilci, agitatorji, vsi poštenci Slovinci na delo, na plan! Le vkup, le vkup uboga gmajna, da bo zmaga naša sijajna!

Naš kmet in demokratske stranke.

Ce si svoje dni rekel svojemu sosedu: ti si demokrat — te je šel skoro tožit, tako jezen je bil na ta priimek. To klesedo so tudi bolj na kratko izovarjali, n. pr.: mokrač. Še sedaj se najdejo ljudje, ki mislijo, da je demokrat in brezverec ali liberelec eno in isto. Ta pojem je treba malo pojasniti, da ne bo nepotrebnih prepričevanj zaradi take besede, ki razvema strankarske strasti ravno zato, ker je ljudje ne razumejo. Ta beseda demokrat je grška. Demos pomeni ljudstvo, beseda krat pa vladanje. Demokrat je torej tisti politik, ki hoče, da bi v državi ljudstvo vladalo, to je, da bi ljudstvo po svojih zastopnikih odločevalo v državi o davkih, o šolah, o vojaštvu, sploh o vsej notranji in zunanji politiki. Zdaj že slutimo, da demokrati prav mislijo in da ta beseda ni kakšna grda. Zares, beseda in njen pomen je nekaj lepega in Bog daj, da bi pri nas prišla do veljave. To bi se namreč zgodilo tedaj, ko dobimo svojo avtonomijo. Tedaj bi ljudstvo vladalo in to bi bila prava demokracija. Ta cilj zasleduje SLS, zato je na krščanskih načelih, se imenuje krščanska demokratska stranka. Pravi demokrati so torej le pristaši SLS. No, mi poreče Pašičev ali Pribičević ali »Domovin« demokrat: Če si ti, klerikalec, demokrat, kaj sem pa potem jaz? Vi, klerikalci ste klerikalci, demokrati smo samo mi, ki beremo »Domovino.« Mi smo demokrati. Oho, počakaj malo, Jaka! Ne bodi tako površen! Le premisli, če res pod vlado Pašiča vlada ljudstvo! Kje pa je prišla naša slovenska volja do besede? Ali je naše ljudstvo vladalo, da imamo neznosne davke, da naši invalidi poginjajo, da naši vojaki umirajo ne vemo kje in kako, da se naš jezik izpodriva vsepovsod itd. Ali je vse to volja našega ljudstva? Ne, nikdar ne! Naše ljudstvo hoče vladati, hoče biti demokratično, zato hoče vedeti, kam plačuje davke, hoče videti, da se našim vojakom deli pravica in ne preziranje itd. To, kar hoče naše ljudstvo, to je res demokratično. Kaj pa hočeta potem Pašič in Žerjav? Saj se Žerjav šteje za prvega demokrata in ga »Domovina« kot takega proslavlja. Pašič, Pribičević, Marković in Žerjav se mi zdijo podobni krotilec levov: s sifno pa tudi s strahom stopa krotilec levov — rekli bi mu: levokrat — pred nevarne zverine. Ravnotako nastopajo omenjeni gospodje s slabo vestjo in s strahom kot demokrati, t. j. krotilci ljudstev, v svoji politiki. Kratein, t. j. vladati hočejo oni nad ljudstvom in to je njih demokracija. Kako lahko se zgodi krotilec levov, da ga popadejo razjarjene zverine; ravno ista nevarnost čaka naše demokrate v političnem boju. Ljudstvo bo zmagalo in mora zmagati in vladati! To bo demokratično in pristaši SLS so v prvi vrsti navdušeni demokrati, ki res delajo temu imenu čast. Tisti demokrati pa, ki berejo Žerjavovo »Domovino«, naj gredo prej gledati, kaj pomeni ta beseda. Sicer jo bodo itak razumeli, če prečitajo ta članek. Videli bodo, da ni Žerjav in Pribičević bil nikdar pravi demokrat in razumeli bodo, zakaj se je ločil Davidovič od demokratske stranke. To je storil zato, da pomaga zatiranemu ljudstvu do njegovih pravic. Bodimo vsikdar in povsod navdušeni demokrati, zato stopimo v boj zoper »demokratske« liste, da bo res prišel kmalu čas, ko ne bo nobene druge stranke med nami, kakor le tista, ki se vojskuje za pravice vseh!

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški pisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

10

Njihovi lastni mladiči so vse to znali že s tremi meseci, močnejši in večji so bili nego belokoži najdenec v treh letih. Vedno ga je morala Kala nositi in vlačiti za seboj.

Starejši člani družine so zmajevali z glavami nad njim, češ iz tega črvčka ne bo nikdar nič prida junak, še skrbeti bodo morali zanj na stara leta. In da ni Kala skrbno pazila na njegovega gojenčka, že zdavnaj bi ga bili s poti spravili.

Mlajši pa so se norčevali iz slabiča, hodili so ga gledat, dražili so ga, če slučajno ni bilo Kale blizu, cukali so ga za nežne rokice in nogice in ga vabili seboj v goščavo in v vejevje ter se mu režali, če je nerodno in slabotno kobacal komaj po tleh.

Klicali so ga za Trzana, kar pomeni belokožca. Kajti tudi živali imajo svoje posebne glasove, ki z njimi druga drugo kličejo in vabijo. Vsi so bili že vnaprej prepričani, da bo od slabosti poginil.

Pa belokoži slabič ni poginil.

Čimbolj je rasel v leta, tem lepše se je razvijal. V moči in rasti so ga sicer res prekašali živalski mladiči iste starosti. Kajti gorila je z desetimi leti dorastla žival, meri cela dva metra v višino in je na vrhuncu svojih moči. Trzan pa je bil še tudi z desetimi leti nedorastel fantič in primeroma zelo slab.

Toda kak fantič je bil! In kako zelo je prekašal živalske mladiče po duhu, po svoji bistroumnosti in iz-

najdljivosti, da celo mnogo gibnejši je bil in urnejši! In sam se je naučil stvari, v katerih so ga njegovi živalski tovariši skušali zaman posnemati.

Narava sama ga je vzela v šolo.

Od prvih let mladosti je živel neprestano v svežem zraku in na toplem solncu, ki sije v tistih krajih z neprimerno večjo gorkoto in močjo ko pri nas na hladnem severu. Utrjen je bil, prehlada in drugih bolezni ni poznal, mokrota in hlad, kolikor je tega v tistem vročem pasu, mu nista škodovala.

Neprestano kretanje v naravi in plezanje po drevju je zgodaj okrepilo njegove mišice. Četudi je bil slabši ko živalski mladiči, je bil vendar mnogo močnejši in vztrajnejši, nego dorastel človek s petindvajsetimi leti, in v gibčnosti in telesni izurjenosti je prekašal najbolj izvežbanega borca.

In kako je znal plezati in skakati!

Gibčno in prožno kakor žoga je poskočil od tal in že je visel tri štiri metre visoko gori na veji. Z eno samo roko se je lahko kakor pero potegnil na vejo in urno kakor misel je splezal v vrh najvišjega džunglinega velikana.

Nalahno se je zazibal v vršiču, se pogladil šest in še več metrov daleč po zraku čez vrtoglavi prepad na sosedno drevo in z nezmisljivo gotovostjo je v skoku ujel vejo, maječo se v pišu viharja.

Šest metrov in še globlje se je spustil z vrha na nižjo vejo, se v padcu ulovil, se spet zazibal in skočil na sosedno drevo ali pa se strmoglavno spet spustil še šest in več metrov niže.

V nemem čudenju so gledali živalski tovariši mladega belokožca, zaman so ga skušali posnemati in marsikateri si je zlomil roko in nogo ali pa plačal celo z

življenjem, če se je predalet pogladil za skokonogim belokožcem. Vse preneokretni so bili in pretežki za take vratolomne vaje.

Na tleh pa je daleč prekašal živali v gibčnosti in urnosti.

Gorila je na tleh neroden. Smešno se guga in ziblje po vseh štirih. Stopal nima in tudi pet ne. Njegove noge so kakor dlani na roki človekovi. Sprednje noge ali pravzaprav roke stisne v pest, kadar hodi po vseh štirih, in se naslanja nanjo. Zato je njegova hoja negotova in njegov korak ni trden. Le skokoma se poganja naprej.

Po koncu pa hodi s težavo, prav zato ker nima stopal na nogah. In povrh ga teža gornjega telesa vedno sili k tlom. Če že naredi nekaj korakov, se mora vedno spet spustiti na vse štiri. Zato si rad pomaga z debelim kolom ter se nanj naslanja pri hoji na zadnjih nogah, ali pa si utrga močno vejo.

Čisto drugače se je obnašal skokonogi mladi belokožec. Urnih pet jo je brisal po trati, kadar so se lovili in gonili za zabavo naokrog, se poganjal in skočil več metrov daleč, pa spet zdirjal naprej ter daleč za seboj pustil okorne tovariše. Po vseh štirih kakor žival vobče ni hodil, razen tistikrat ko je bil šele leto dni star. Telo mu je bilo vse drugače vzrastlo in samo ga je naučilo pokončne hoje.

Pa ne samo da je prekašal živali po telesni gibčnosti in okretnosti, — tudi po duhu jim je bil pravi mojster.

Brihten je bil, bistroumen fantič. Saj je bil sin visoko izobraženega lorda Greystoke, potomec, plemenite angleške rodovine. Razum se mu je zgodaj in naglo razvijal.

PRIJATELJEM IN ZNANCEM BLAGOPOKOJ- NEGA G. DR. VERSTOVŠEKA!

Leto je minulo o Veliki noči, kar smo ga izročili materi zemlji — našega dobrega in delavnega dr. K. Verstovškega. Kdor ga je poznal, tudi ve, da je dr. Verstovšek celo svoje življenje z največjim navdušenjem delal samo za slovensko ljudstvo. Z odločnostjo in brezobzirnostjo, ki je bila le njemu lastna, se je boril za pravice slovenskega naroda povsod: doma, v Gradcu in na Dunaju. Poleg tega je bil neumorno delaven za gospodarske koristi našega ljudstva. Bil je oster boj v Kmetijski družbi in pri deželni odboru v Gradcu. Bil je vztrajen in dosleden zadrugar in posojilničar. Vrh tega je bil vnet in ognjevit delavec v vseh naših organizacijah. Da sta Maribor in Stajerska severno od Drave pri Jugoslaviji, je pač neoporečna zasluga dr. Verstovškega, ki je v najhujših in najnevarnejših urah neupogljivo zastopal slovenske pravice.

Dr. Verstovšek je bil gotovo eden najzaslužnejših slovenskih mož, ki je res delal za ljudstvo, ki je pa na sebe in na svoje čisto pozabil. Brez premoženja je stopil v politiko in v javnost, in brez vsakega premoženja se je ločil od nas. Bil je nesebičen, zato ni zapustil ničesar. In država, za katero je žrtvoval svoje zdravje in življenje, ona mu je plačala zasluge z nehvaležnostjo. Niti penzije niso naklonili njegovi vdovi, kakor bi ji šla po javni službi, ki jo je opravljal pokojni dr. Verstovšek.

In tako naš nesebični narodni delavec in ljudski prijatelj, velezaslužni dr. Verstovšek, že nad eno leto počiva v grobu, ne da bi imel nagrobni spomenik. Res sramota bi bila za nas njegove prijatelje in znance, ako bi ostal njegov grob brez spomenika. Zato so se storili potrebni koraki, da se dr. Verstovškov grob okraši s skromnim, pa lepim spomenikom, ki bi se odkril povodom mladinskega dneva 24. avgusta t. l. Podpisani pravuljudno prosijo vse prijatelje in znance blagega pokojnika, pa tudi zadruge in posojilnice ter občinske svete in posamezna društva, da žrtvujejo in zbirajo vsak po svoji moči za nagrobni spomenik dr. Verstovškega. Naše ljudstvo je postavilo že nagrobne spomenike raznim narodnim in ljudskim dobrotnikom, prepričani smo, da ga bo postavilo tudi velezaslužnemu dr. Verstovšku!

Darovi za dr. Verstovškov spomenik se naj pošiljajo na naslov podpisanega in se bodo objavljali v »Slov. Gospodarju« in v »Straži«.

Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Mladina, tudi živalska, se rada igra in nočavo poganja. In brihtni belokožec si je izmišljal vsakovstne igre, pretkano je znal voditi za nos trapaste tovariše. Skril se jim je, da so ga dolgo zaman iskali, in nena doma je planil med nje kdove odkod, da so vsi prestrašeni zbežali na vse strani. Ali pa jih je iz svojega skri vališča obmetaval z orehi in gnili sadeži, da so jezno renčali, pa vkljub vsemu zaman stikali za njim.

Skratka, belokoži najdenec je, izvzemši telesno moč, daleč nadkriljeval svoje živalske tovariše in že v zgodnji mladosti kazal, da ga vodi razum, ki ga njegovi sodruzi niso imeli.

Njegovo življenje je potekalo srečno in mirno.

V spominu se mu ni ohranil niti najmanjši vtis v prvi dobi njegovega življenja. Ni vedel, da je zunaj njegove džungle in razen divjih živali, ki so v njej prebivale, še kak drug svet.

Razmeroma pozno se je zavedel velike razlike med seboj in med svojimi »tovariši«.

Opazil je, da ima neznatno telesce, gladko od solnca ožgano kožo. Njegovi tovariši pa so bili močni, čokasti in kar je bilo v njegovih očeh najlepše, poraščeni so bili z lepim temnorjavim, kosmatim kožuhom.

Sramoval se je svojega neznatnega, golega telesca. Da bi jim bil podoben, se je vsega pomazal z blatom od glave do pete.

Pa blato se je posušilo, se odluščilo ter odpadlo. Povrh mu tudi nesnaga ni dobro dela. Nazadnje je sklenil, da se bo rajši sramoval svoje gladke kože, ko pa da bi hodil nesnažen in blaten.

Kršakov rod je pogosto zahajal na lov v hribovje, ki je ležalo nekaj milj v notranjščini dežele.

Politični ogled.

Država SHS.

Ko se je videlo, kako ogromno nezadovoljstvo so vzbudili širom države poslednja rešitev krize in neparlamentarni dogodki, ki so isti sledili, so krogi, ki stoje blizu dvora, takoj pričeli izjavljati, da smatra krona to rešitev in to stanje kot začasno, ki mu mora takoj slediti druga vladna osnova, ki bo čvrsta in ki bo zmožna vzdržati zakonitost in ustavnost. Dočim nekateri krogi ne dajejo posebne važnosti tem vestem, češ, da so vržene v javnost samo v svrhu ublaženja skrajnega ogorčenja ljudstva, so začeli radikali že z novimi načrti, po katerih naj bi prišel v ospredje predsednik skupščine Ljuba Jovanović. Ta je bil zadnji čas pravi sluga Pašiča, poprej je pa večkrat naglašal potrebo sporazuma. Do novih načrtov pa vodi radikale tudi vedno večje nesoglasje s policajdemokratskimi zavezniki. Pribeževci so hoteli spraviti celo vrsto svojih ljudi na važna mesta. Med ukazi, ki so jih pripravili, je bilo tudi imenovanje dr. Baltiča za velikega župana v Ljubljani in imenovanje ptujskega okrajnega glavarja, znanega demokrata dr. Pirkmajerja, za velikega župana v Mariboru. Glede teh dveh se je še pred sejo hvalil državni podtajnik Wilder napram svojim prijateljem, da sta imenovana. Vsi ti ukazi so bili od strani radikalnih ministrov kratkomočno odbiti. Na seji je vsled tega prišlo po pripovedovanju samih ministrov do skrajno burnih prizorov in preprirov. Posebno sta se razburjala Pribežević in Wilder, ki sta očitala radikalom kršitev sporazuma, češ, da jim je Pašič dal besedo, da je smatrati Hrvatsko in Slovenijo za njihovo polje. Nato jim je Pašič odgovoril, da je ta sporazum veljal za prvo zvezo, da pa sedaj ne velja več.

Atentat na zveznega kanclerja avstrijske republike.

Ko se je v nedeljo zvečer avstrijski zvezni kancler dr. Seipel zvečer iz Dunajskega Novega Mesta pripeljal na dunajski južni kolodvor, je nek človek, ki se je peljal v istem vlaku kot kancler, nanj izvršil atentat. Ustrelil je vanj iz revolverja in je strel šel kanclerju skozi pljuča. Rana je težka, toda ni smrtna. Kanclerja so pri polni zavesti prepeljali v bolnico. Atentator pa je, ko so ga aretirali, oddal strel sam nase in se težko poškodoval. Piše se Javorek in je delavec iz Pottendorfa pri Dunajskem Nov. Mestu, star 30 let. O nagibih svojega atentata trdovratno molči in tudi sicer noče dati nobenih podatkov.

Nemiri v Albaniji in v Rumuniji.

Albanija je pred državljansko vojno vsled vednih sporov med južnimi in severnimi plemeni in pa vsled italijanskega hujskanja. — V Rumuniji pa nasilnost vlade izziva silno ogorčenje in odpor, ki se lahko vsak čas pretvori v pravo revolucijo.

Nemčija

je pred važno in usodno odločitvijo: ali sprejme strokovnjaške predloge glede vojnih odškodnin ali ne. Nacionalisti rujejo proti ter hočejo Nemčijo zapeljati do sovražnega čina proti zaveznikom baš sedaj, ko se v Parizu in v Londonu kaže toliko pomirljivosti in volje za pošten sporazum. Najboljši in najvnetejši zastopnik republikanske Nemčije in miroljubne politike je še katoliški centrum in bo sreča, če bo on s pomočjo socialistov obdržal vlado.

Tam se je skrivalo jezerce v gosti goščavi džungle. Mirno in gladko kakor zrcalo je bilo njegovo površje, saj vetrovi niso našli poti globoko tja doli med griče in med džungelske velikane. Nizek je bil breg jezera in goščava je segala skoraj trdo do vode. Hladna in čista je bila ta voda in vabila je prebivalce džungle, da so si k njej hodili hladiti jezo.

In tam je bilo, da je belokoži deček prvokrat zagledal obraz svojega rojstva in spoznal bistveno razliko med seboj in živalskimi tovariši.

Vroč poleten dan je bil, ko je prišel z mladimi tovarišem k bregu. Žejna sta bila in piti sta hotela. Legla sta in se sklonila nad vodo in njuna obraza sta se zrcalila v mirni gladini.

Kako se je prestrašil Trzan!

Dovolj je že bilo sramote, da je imel tako grdo, golo kožo, — sedaj pa še tale spačen, grdi obrazek! Čudno, da ga je še vobče kdo hotel pogledati!

Tele majhne, rdeče, napete ustnice! In tile drobni beli zobje! Kaka siroččina je bila to v primeri z mogočnimi čeljustmi, širokimi koščenimi lici, nizkim čelom in strašnim zobovjem njegovih srečnejših tovarišev —!

In nos! Oh —!

Stisnjen je bil in tenek, napol sestradan! Ves zardel je Trzan, tako ga je bilo sram, ko ga je primerjal z lepimi, širokimi nosnicami tovariševimi. Takega ploščnatega, širokega nosu si je želel. Črez pol lica je segal!

In vobče ves obraz —! Kako imenitno bi bilo, če bi imel tako lep, širok in divji obraz, kakor ga je imel tovariš, je premišljeval.

In ko je zagledal svoje oči, tedaj je od groze skoraj v vodo padel.

Pred novo francosko vlado.

Novo, Herriotovo francosko vlado bodo socialisti podpirali pod sledečimi pogoji: 1. Splošna amnestija. 2. Zopetno nastavljenje vsled štrajka odpuščenih železničarjev. 3. Uvedba davka na dohodnino in znižanje indirektnih davščin. 4. Znižanje vojaške službene dobe. 5. Vzpostavitev normalnih odnosov z Nemčijo in Rusijo. 6. Sprejetje strokovnjaškega načrta brez pridržkov in sprememb.

Naša zborovanja.

V Konjicah se vrši na binkoštni ponedeljek ob 9. uri v prostorih Kmečke hranilnice in posojilnice okrajni sešestanek SLS. Poroča g. poslanec dr. Hohnjec.

Na binkoštno nedeljo, dne 8. t. m., se vršita sledeča shoda SLS: v Braslovčah po ranem sv. opravilu v gostilni Terezije Brišnik. Poročata poslanec Krajnc in tajnik Munda; v Hočah po ranem sv. opravilu v Društvenem domu. Govori poslanec Falež.

Na binkoštni ponedeljek, dne 9. t. m., se vršijo naslednji shodi SLS: pri Sv. Ani v Slov. gor. ob pol 8. uri v gostilni Breznik; poroča poslanec Žebot. — Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu po ranem sv. opravilu v Društvenem domu; govori tajnik Krajnc in poslanec Bedjanič. — Pri Sv. Joštu na Kozjaku po sv. opravilu v cerkveni gostilni; poroča poslanec Pušenjak. — Pri Sv. Lovrencu na Pohorju po rani sv. maši v gostilni Koder; poroča poslanec Falež. — V Puščavi ob pol 10. uri v gostilni pri Fikalu; poroča poslanec Falež. — V Zalcu po ranem sv. opravilu v cerkveni hiši; poročata poslanec Krajnc in tajnik Munda. — V Zibiki po ranem sv. opravilu pri cerkvi; poroča poslanec Vrečko.

Sv. Ana v Slov. gor. Tu se vrši na binkoštni ponedeljek, dne 9. junija, po rani sv. maši v gostilni g. Breznika javen shod SLS. Poroča poslanec Žebot. — Isti dan popoldne bo enako zborovanje v Lokavcih v hiši g. A. Senekoviča.

V Celju se vrši dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer v vrtni dvorani hotela »Beli vol« shod SLS. Poroča poslanec Pr. Žebot.

V Slivnici pri Celju se vrši v nedeljo, 15. t. m., po ranem sv. opravilu shod SLS. Poroča poslanec Vrečko.

Slovenjgradec. V nedeljo, dne 1. junija, se je vršil pri nas okrajni shod SLS, kateremu je predsedoval načelnik okrajne kmečke zveze g. Hibernik. Poslanec Vlado Pušenjak je orisal politični položaj; zborovalci so nato soglasno izrekli zaupanje Jugoslov. klubu in poslancu okraja ter ogorčeno protestirali proti državnemu udaru, katerega je izvršila manjšina narodne skupščine. Nato je dajal poslanec navodila glede obče volitev ter pozival vse odbornike krajevnih organizacij k vstrajnemu delu. Končno so se razpravljala razna organizatorična vprašanja. Zborovalci so nato razpravljali s svojim poslancem o celi vrsti raznih vprašanj in pritožb, dobili zadovoljiva obvestila in zagotovilo, da se bo za opravičene zahteve volilcev zavzel. Shoda so se udeležili zastopniki ogromne večine občin iz okraja, posebno častno je bila zastopana župnija Razbor. — Pri nas se vse stranke pripravljajo na občinske volitve. Naše vrlo kmečko ljudstvo v okraju stoji odločno na stališču, da se treba izogibati vseh onih trgovcev in obrtnikov, kateri bodo kandidirali na listi izdajalske demokratske in protislovenske Schullerjeve stranke. Take kandidate bomo v listih večkrat predstavili ljudstvu, zato naj si premislijo, predno bodo naselili dr. Pirnatu,

Črna pika, krog nje velik rjav madež in krog madeža je bilo vse belo —. Strašno —!

Kako lepe oči je imel tovariš! Majhne, bodeče, vse s krvjo zalite, nasršene, globoko pod čelom ležeče, trdo ob nosu —. In kako divje so gledale!

Tako je bil zamišljen v ocenjevanje svojega obraza, da ni slišal rahlega šumenja trave in listja za seboj. Tudi tovariš ni ničesar čul. Pila sta in plaskajoča voda in zadovoljno grgranje je uglasilo tihe stopinje sovražnikov.

Komaj dvajset korakov za njima je bilo.

Sabora, orjaška levinja, se je plazila po goščavi. Previdno je postavljala nogo za nogo, neslišno je vsakokrat položila mogočno šako v mehko travo, preden je dvignila drugo. Tako je lezla bliže, s trebuhom trdo ob tleh, včasih je pomigala z dolgim repom, — orjaška mačka, ki se pripravlja na skok.

Sedaj je bila komaj deset korakov oddaljena, z največjo previdnostjo je skrčila zadnje noge tesno pod telo, silne mišice so se napele pod lepim rumenkastim kožuhom.

Tako tesno ob tleh je čepela, da je skoraj videti ni bilo iz trave, le skrčeni hrbet je gledal iz nje, pripravljen na silni skok.

Rep se ni več genil. Miren, raven je ležal na tleh.

Za trenutek je ležala nepremična kakor iz kamna izsekana. In nato je strašno zrjavela in planila.

Sabora je bila pameten lovec. Divji krik pri naskoku bi se manj premetenemu lovcu zdel nepreviden. Ali ne bi z večjo gotovostjo ugrabila plen, če bi tiho in molče planila nanj?

(Dalje prihodnjič.)

Druškoviču, Schullerju ali drugim »voditeljem« protislovenskih strank.

Ponikva ob južni železnici. Shod SLS dne 1. junija po rani maši je dokazal, da je Ponikva, rojstni kraj Slomškov, trdno v taboru SLS. Govorila sta narodna poslanca Žebot in Vrečko med splošnim odobravanjem. Na koncu je železničar g. Veseljak se zahvalil poslancu Žebotu in tovarišem za obrambo pravic naših železničarjev.

V Kozjem se je vršil v nedeljo, dne 25. maja, dobro obiskan okrajni zaupni sestanek SLS, na katerem je tajnik V. Munda najprej poročal o političnem položaju. Višar ogorčenja proti koruptni vladi manjšine v naši državi so izzvala zlasti govornikova izvajanja o brezvestnem postopanju Pašič-Pribičevičeve vlade z našimi bolnišnicami, iz katerih se meče najtežje bolnike brez usmiljenja na cesto in o kulturnobojnih namerah iste vlade, ki z interkonfesionalnim zakonom pripravlja najnesramnejšo zaušnico za zavedne katoličane. Z velikim navdušenjem so vsi zborovalci, med katerimi je bilo tudi nekaj samostojnežev, sprejeli resolucijo, ki izreka zaupanje Jugoslov. klubu ter obsoja početje in naklepe sedanje protustavne vlade. Govornik je nato še pojasnil najvažnejša določila zakona o občinskih volitvah in podal navodila za postopanje naših pristašev pri teh volitvah. Tudi občinske volitve morajo pokazati, da naše ljudstvo niti za pičico ne odjenja od svoje zahteve po avtonomiji in da v občinskih odborih naših trgov in vasi ni mesta za izdajalce slovenskega naroda: demokrate in samostojneže!

V Št. Vidu pri Planini so se na praznik dne 29. maja, zbrali številni zaupniki gornjega dela kozjanskega okraja. Ker je bil g. poslanec Vrečko zadržan zaradi zasedanja parlamenta, je o političnem položaju na zaupnem sestanku, kateremu je predsedoval g. župan J. Tovornik, poročal tajnik V. Munda. Ostra govornikova izvajanja, v katerih je orisal neutrudno delo dr. Korošca za dosego pravičnejše ureditve naše države, bičal grdo izdajstvo slovenskih in hrvatskih liberalcev in dal duška ogorčenju nad protustavnim početjem samosrbske vlade s parlamentom, ki je postal igračka v Pašičevih rokah, so izzvala ponovno živahno odobravanje, ki je izvenelo v soglasno zaupnico Jugoslov. klubu in energičen protest proti nezaslišanim ukrepom Pašičeve vlade.

Lep zbor zaupnikov Slovenske ljudske stranke za Posavje v Brežicah se je vršil na Križevu, dne 29. maja. Iz vseh občin brežiškega okraja so prišli najboljši možje, da si napravijo načrt za bodoče boje, ki čakajo naše ljudstvo v borbi proti krivici. Udeležba je bila tako velika, da so mnogi zaupniki morali stati na vrtu, ker v zborovališču ni bilo dovolj prostora. Zaupniški zbor je spretno vodil naš odličen somišljenik g. Podvinski. Delegat SLS g. dr. Hopžar je poročal o pripravah za občinske volitve, iz Beograda došla poslanca Fr. Žebot in Martin Krajnc pa o političnem položaju in o zakulisnih spletkah, ki so jih tajne sile vodile proti nam. — Zborovalci so z napeto pozornostjo sledili izvajanjem govornikov. Ob koncu pa je cel zbor manifestiral za našo Slovensko ljudsko stranko, za našega voditelja dr. Korošca in njegove tovariše. Energično smo protestirali tudi proti škandaloznemu ukrepu Pašič-Pribičevičeve vlade, ko je odločila, naj se meče uboge bolnike iz bolnišnic. Posavje se je zopet vrnilo v naš krščanski in slovenski tabor.

Dvoje zborovanj krščanskega delavstva. Društveno zborovanje krščansko socialnega delavstva v Rušah se vrši na binkoštni ponedeljek ob pol 8. uri dopoldne v prostorih stare cerkvene šole, na katerega pride govornik iz Maribora. Vabimo somišljenike, da se istega polnoštevilo udeležijo. — Društveno zborovanje krščanskeko socialnega delavstva iz tovarne za lepenko v Ceršaku se vrši na Binkoštno nedeljo ob 3. uri popoldne v Haucevi hiši v Ceršaku.

Prirreditve.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na binkoštni ponedeljek po večernih prireditih tukajšnji orliški krožek z Dekliško zvezo predstavo nad vse poučne, ganljive verske igre v šestih dejanjih »Zmaga najsvetejšega zakramenta.« Igra se ponovi na Telovo. Vabimo domačine in sosede k tema predstavama, da si poživijo ljubezen do Jezusa v presv. zakramentu.

Sv. Trojica v Halozah. Dne 9. junija, to je na binkoštni ponedeljek, priredi Slov. kat. izobraževalno društvo Finžgarjevo dramatično predstavo »Razvalina življenja«, ki je prav primerna za naše kraje. Pred igro je ustanovitev Mladeniške in dekliške zveze. Vabljenca sta iz Maribora dva govornika, ki bosta nam razložila pomen zvez za lepo življenje. Vabimo k predstavi vse fante in dekleta trojiške fare, kakor tudi starše, kajti vstopnina je malenkostna. Po igri je vpisovanje članov in članic v zvezo v društvenih prostorih in volitev obeh odborov. Nato prosta zabava v prostorih g. A. Šprah, pri kateri je izključen vsak ples in podobno razgrajanje. V slučaju dežja se prireditve preloži na nedeljo, dne 15. junija.

Orlovski odsek v Žičah priredi v nedeljo, dne 8. jun., ob treh popoldne v Žičah dve velezanimivi igri: »Skrivnostna zaroka«, štiri dejanja, in »Junaki«, enodejanka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Tedenske novice.

KRVAVI DOGODKI V TRBOVLJAH.

Preteklo nedeljo se je odigrala v Trbovljah krvava zaloigra — prišlo je do spopada med dvema čisto nasprotnima strujama: med komunisti in orjuno. Neprestano izzivanje od strani orjune, brezevska gonja in

zločinska podivjanost je slednjič razpalila strasti tako hude, da je prišlo do teh žalostnih dogodkov. Padlo je devet žrtev človeške strasti, med njimi dva stárčka od 60—70 let, eno štiriletno dele in mladi možje.

Do poboja je prišlo tako-le: V Trbovljah, v središču delavskih organizacij, je orjuna ustanovila svojo organizacijo, da bi lažje strahovala delavstvo, hoteč v svoji domišljiji s silo iz vseh Slovencev napraviti neko jugoslovansko centralistično mešanico. Delavstvo tega seveda ni mirno gledalo in ko je orjuna v svojem glasilu oznanila za nedeljo, dne 1. junija, razvitje prapora trboveljske organizacije ter pozivala vse svoje člane, da se te slavnosti udeležijo, je delavstvo opozarjalo oblasti, da naj nameravano prireditve zabrani, ker bi lahko prišlo do nemirov. Oblasti se na ta opomin niso zegnile, pač pa so poslale v Trbovlje okrog 50 žandarjev. Udeleženci orjunaškega slavlja so se pripeljali v Trbovlje ob 9. uri z vlakom, od postaje pa so šli v sprevedu z godbo, zastavami in oboroženimi akcijskimi četami na čelu. V istem času so imeli delavci svoje zborovanje v Delavskem domu, ki leži tik ob cesti, po kateri je korakal orjunski spreved. Ob cesti se je zbralo precej gledalcev in ko je orjuna prikorakala, so se čuli iz delavskih vrst klici »Doli orjuna!« in podobno. Ob enem je skočil delavec Fric proti eni zastavi. V tem hipu so počili prvi strelji iz vrst orjune in Fric se je zgrudil mrtev na tla. Ti strelji so bili oddani od orjune in to je delavce tako razkačilo, da so navalili na spreved. Začela se je prava bitka na obeh straneh, streljalo se je in padlo je celo nekaj ročnih granat. Spopad je trajal nekaj minut in padli so trije člani orjune, trije delavci, en gledalec, ranjenih pa je bilo okrog 50 ljudi, med temi večina težko. Delavci so se potem umaknili in v Trbovljah se je začelo divjanje orjunašev. Najprej so razvili novo zastavo, potem so vzeli izmed delavcev 5 talcev ter vršili po hišah in pri posameznikih preiskave za orožjem. Prostore Delavskega doma so polili s petrolejem ter ga zažgali. Ko je prihitela požarna bramba, ji odkraja niso hoteli dovoliti, da ogenj pogasi in šele na nevarnost, da požar ne bi zajel tudi druga poslopja, so dovolili gašenje.

Izmed talcev so delavca Fakina odvedli v gostilno, ga silili z jedjo in pijačo, nato so ga pa ustrelili z dvema streloma v glavo. Ko je popoldne cerkovnik zvonil k večernicam, so hoteli streljati v zvonik. Ljudi, ki so se vračali od popoldanske službe božje, so ustavljali s klici »Ruke u vis!« ter preiskovali moške, misleč, da jih bočejo napasti. Iz Trbovelj so se odpeljali z večernimi vlaki. Svoje mrtve tovariše so odpeljali v Ljubljano. Vest o krvavem spopadu se je hitro razširila in v Ljubljani je prišlo do demonstracij proti komunistom. V stanovanje voditelja komunistov dr. Lemeža je udrila gruča podivjancev in ker njega niso našli doma, so v navzočnosti njegove žene in malih otrok začeli v stanovanju razgrajati in razbijati pohištvo. — V Trbovlje je oblast takoj poslala oddelek vojaštva ter ojačila orožništvo, sodnijska komisija iz Laškega pa je začela preiskavo. Ministrstvo za notranje zadeve je poslalo v Trbovlje enega uradnika, preiskavo bo pa vodil podtajnik v notranjem ministrtvu, Pribičevičev pristaš dr. Wilder.

Dogodki so povzročili razburjenje vse javnosti in vsak pošten človek bo obžaloval, da je do tega prišlo. Naravnost zločinsko pa je pisanje demokratskega časopisa, ki skuša iz tega kovati orožje v boju proti SLS ter dolži »klerikalce«, da so oni krivi trboveljskega krvo preliti. Vsakomur je jasno, da so v prvi vrsti krivi oni, ki so na spopad že poprej hujskali in to so v prvi vrsti orjunaši in njim naklorjeno demokratsko časopisje. Vedeti bi morali, da se delavstvo, ki se svoje važnosti in moči zaveda, ne bo dalo strahovati od pretepaške manjšine, ki hoče z nasiljem in orožjem zavladati nad večino. Med glavne krivce pa spada tudi oblast, ki dovoljuje oborožene pohode nahujskane orjunske mladine. Da je orjuna danes že postala nekaka država v državi, to je krivda oblasti in odgovornost za samolastna početja orjune, ki ljudi kar sama sodi in strelja, zažiga poslopja in vrši preiskave, pade zopet na oblast. Zadnji čas je že, da nastopijo tudi pri nas redne razmere in kdor ima le še količkaj uvidevnosti, mora spoznati, da ne more iti v tej divjaški, nasilni in naravnost razbojniški smeri naprej!

Odkritje Malgajevga spomenika v Guštajnu na Koroškem. Na Vnebohod je bil v Guštajnu na Koroškem na slovesen način odkrit spomenik za Jugoslavijo padlemu junaku Malgaju. Te lepe slavnosti, ki je bila združena s službo božjo in pridigo, se je udeležil med drugimi dostojanstveniki tudi general Maister, ki je imel na za osvoboditev Koroške padlega junaka Malgaja navdušen nagovor. Spomenik je bil odkrit ob 12. uri in sicer ga je odkril s pomenljivim nagovorom na zbrano občinstvo guštajnski g. dekan dr. Cukala. Te ganljivo navdušene slavnosti so se poleg ljudskih množic udeležila vsa društva, organizacije in zastopniki najvišjih uradov in oblasti. Cela slovesnost je bila prav prisrčna

in ta dan je slovenski narod pokazal, da zna ceniti in tudi primerno počastiti spomin mladega junaka, ki je v svoji jugoslovanski navdušenosti dal kri in življenje za osvoboditev koroških bratov. Junak Malgaj je bil rodom iz St. Jurja ob južni žel. in je položil svoje mlado življenje na oltar mladostne Jugoslavije z 20 drugimi sotovariši dne 6. maja 1919 na kraju, kjer stoji sedaj njegov spomenik.

Zadnji čas za reklamacije! Občinske volitve so po celem Stajerskem (izvzemši celjsko, brežiško in ljutomersko okrajno glavarstvo) razpisane s 1. junijem in se vršijo povsod dne 10. avgusta. Zakon o volilnih imenikih določa, da se smejo popravki volilnih imenikov (reklamacije) zahtevati še 15 dni po razpisu volitev. Torej je čas za reklamacije samo še do 15. junija! Navodila za vložitev reklamacije smo objavili v letošnjem »Slovenskem Gospodarju« z dne 13. marca, dalje v posebni okrožnici, ki smo jo poslali našim poročevalcem dne 22. marca t. l. O reklamacijskem postopanju daje natančno navodilo »Zakon o volilnih imenikih«, ki se dobi skupno z »Zakonom o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji« v tiskarni sv. Cirila v Mariboru za pet dinarjev izvod.

Kako socialni demokratje gospodarijo po občinah. V Mariboru je leta 1921 občinski svet pooblastil g. župana socialdemokrata Grčarja, da tiska in založi za 50 tisoč kron knjig za nemške šole. Rdeči župan Grčar pa je porabil v to svrhu 286.000 dinarjev, to je 1 milijon in 144 tisoč kron. Seveda ni imel za to nobenega dovoljenja. Kam je šel ta denar? Okoli 50.000 dinarjev (200 tisoč kron) je plačal Grčar pisateljem, ki so sestavili nemško čitanko. Ostalo ogromno svoto okoli 230.000 dinarjev (skoro 1 milijon kron) pa je plačal socialdemokratski tiskarni, ki je tiskala knjige. Skoro cela tri leta ni ne župan, ne njegovi višji uradniki pregledali, kako so knjige in denar, ki se za nje dobi, oskrbovane. Tako se je dokazalo, da je zmanjkalo iz kase 17.000 dinarjev. Pa to ni prvi in edini slučaj. Ze celo vrsto uradnikov je na mariborskem mestnem magistratu pod županovanjem Grčarjevim defraudiralo (zapravilo) obč. denar. Tako znajo gospodariti rdeči župani z občinskimi zmoženjem!

Trgovina z železnino Pinter in Lenard v Mariboru na Aleksandrovi cesti menda živi od samih orjunciev in Pribičevičevih demokratov. Saj, če človek sodi, kako nastopajo lastniki te trgovine in uslužbenci, bi mislil, da je prepovedano kmetskemu ljudstvu hoditi kupovati v to trgovino. Orjunaš, ki je uslužbenec kot trgovski pomočnik v Pinterjevi trgovini, je dne 2. in 3. junija hodil v Mariboru od hiše do hiše ter je grozil: »Če ne boste na čast orjune razobesili črne zastave, boste že videli!« In sam Pinter je na zabavnem večeru demokratske — Pribičevičeve — stranke pri Vlahoviču zabavljaj in sramotil našo Slovensko ljudsko stranko in njene poslance. Hvalil pa je Pribičeviča in Pašiča. S takim nastopom je trgovec Pinter jasno povedal, da je vstop naših ljudi v njegovo trgovino prepovedan. Železo bodo pri njem odslej kupovali samo orjunci in demokratski advokati.

Demokrati proti našim sadjarjem. V mariborskem občinskem svetu se je lansko leto demokratski papirni trgovec Weixl pokazal kot velikega neprijatelja kmetskega prebivalstva. Predlagal je, da se kmetom prepove po 11. uri predpoldne prodajati sadje na mariborskem trgu. Weixlovi demokrati in z njimi zvezani socialni demokratje so Weixlov predlog sprejeli. In tako kmet, kočar ali najemnik z dežele ne sme v Mariboru imeti sadja dalje na trgu nego do 12. ure. Delavci in drugi ljudje nimajo časa predpoldne iti na trg po sadje, ampak šele opoldne ali zvečer. Ta nesmiselni sklep demokratov in socialnih demokratov je naperjen ne samo proti kmetskemu ljudstvu, temveč tudi proti delavstvu. Bomo videli, ali se bodo letos ti ljudje na mariborskem magistratu spametovali.

Še premoča nas je Pašič izmozgal! Iz Pobrežja pri Mariboru nam poročajo, da tam neki ljudje agitirajo, naj bi Poberžani pri občinskih volitvah glasovali za Pašičevo radikalno stranko. Neki Holc, Tončič in Grilc strašno hvalijo starega Miklavža. Mariborski Pašičevi agitatorji dr. Ravnik in njegovi hlapci kričijo: E, to je najboljša stranka. Ta nas bo rešila. — Mi Poberžani pa že vemo, kako so nas Pašičevi hlapci rešili. Enega so nas oteli, namreč pobrali so nam ves denar iz žepa. Komur še ni zadosti krivic, kdor še ni zadosti izžeman po Pašičevi radikalni vladi, komur se dopadejo sedanje žalostne razmere, ta pa naj le voli in beza za srbsko radikalno stranko. Vsi drugi, ki živimo v naši pobrški republiki, pa bomo po ogromni večini glasovali z našo SLS!

Proti domačim rokodelcem in obrtnikom nastopa sedanja Pašičeva in Pribičevičeva vlada po svojih uradnikih. Nemogoče je, da bi kmet, če da popravi plot, svinjake ali kako drugo manjšo stvar pri gospodarstvu, najel mestnega tesarskega ali zidarskega mojstra. Naprosi domačega rokodelca in ta mu popravi dotično malenkost. V večini slučajev kmet rokodelcu ne plača v denarju, ampak mu da zemljo ali drva, steljo, ali pa

Pravo

Schicht

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah! Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

mu z živino kako stvar zapelje, oziroma zorje njiyo. Mi pravimo po domače: »Odsluži mu!« Okrajna glavarstva in orožništvo zadnji čas za vsako tako malenkost preganjajo in kaznujejo. Župani in drugi odločilni možje sodnega okraja Sv. Lenart so na sestanku dne 18. maja na predlog župana Vogrina sklenili naprositi vlado, da opusti nepotrebne sekature napram domačim obrtnikom in rokodelcem. Izročili so našim poslancem posebno spomenico.

Smrt verne in narodno zavedne gospe. V torek, dne 3. junija, je umrla v Krčevini pri Mariboru v 80. letu svoje starosti gospa Emilija Pučelik, vdova po davčnem upravitelju in mami nadučitelja Miroslava Pučelik, poštnega kontrolorja Vojteha Pučelik in gospe Emilije Trstenjak, vdove po okrajnem sodniku. Pokojnica je bila rojena v Bratislavi, jako narodna in verna gospa. Naj v miru počiva! Zaostali pa naše iskreno sožalje!

Za po toči poškodovane pri Sv. Križu nad Mariborom in okoliških občinah je poslanec Franjo Zebot vložil na g. ministra notranjih zadev, kmetijstva in financ interpelacijo za pomoč in odpis davkov. Radovedni smo, ali bo Pašičeva in Pribičevićeva vlada imela kaj srca za hudo prizadete naše ljudi.

Mermolja še vedno ne miruje. Po vsej sili hoče našim kmetom, delavcem, železničarjem in viničarjem odvzeti staro pešpot mimo njegove hiše. Zakrknjen grešnik je ta Mermolja Vidi, da ga ljudje ne marajo! Moral je iti neprosto voljno v politični penzijo, a še vedno ne miruje. Hodil bo res tako dolgo z »bučo« po vodo, da bo »gor plačal.« Lep branitelj pravic ljudstva to, ki nam hoče jemati stare pravice. Kamor Mermolja pride farbat ljudi, izprašajte mu vest, kaj je z njegovo »staro pravdo.«

Strašno neurje v Dravski dolini. V pondeljek krog 6. ure zvečer je divjalo po Dravski dolini od Dravograda do Brezna grozno neurje: z viharjem, nalivi in točo. Vihar je polomil in zvil sadno drevje, toča pa je zbila tako poljske pridelke, ki so obetali obilno žetev, da ni niti sledu, kaj da je raslo na njivah. Ljudje so obupani in kar najhitrejša pomoč je tem ubogim ljudem nezogibna potreba.

Se ena in zadnja beležka od Sv. Barbare v Slov. gor. Cisl. urednikl A. Č. sem dobil pismo, katero Vam dobesedno prepisujem in na katero naj cisl. uredništvo poda svojo izjavo: — Sv. Barb. Sl. g. 16. 5. 24. Č. g. kaplanl Ad št. 20 »Sl. Gospod.« z dne 15. t. m. Prosim, ne hujskajte ljudi na mene in pustite mene tako pri miru kot jaz Vas. Do danes 16. 5. t. l. nisem jaz pisal o vseh teh polit. rečeh ne črke, tem manj besede, še dosti manj enega staka: jaz ljubim mir! O pok. Kranerju je res (v naprednih listih; op. ur.) nesramno poročilo, tudi mene boli, mi ni ljubo, da se nas tako blati po svetu. Kje in kdo je bil tisti pisec, ne vem, vem le, da je nek fantalin pri Kranerju bincnil g. Grma v nogo in kočijo so hoteli prevreči, jermena porezati itd. »Slov. Gospodar«, če še ima le kaj resnicoljubnosti, naj to obelodani! Vaš nastop proti meni si zapomnim! S spoštovanjem Franjo Kranjc, nadučitelj. — Pripomba uredništva: G. nadučitelj Kranjc se tukaj krivično spravlja nad dve stranki. Prvič g. kaplan Čirič ni dotični pisec in pošiljatelj, drugič pa mi g. Kranjc tega tudi nismo očitali, česar se on tukaj brani, ker nobenega imena nismo navedli. Ker pa še po šestih tednih g. Kranjc zmiraj bolno čuti, kako je nek fantalin bincnil g. Grma, smo po njegovi želji natisnili tudi to, da ne bo mogel več dvomiti o naši resnicoljubnosti. V ostalem pa puščamo besedo šentbarbarskim dopisnikom, po katerih posnamemo, kakor sledi: Politika bi morala biti skrb in delo za blagor ljudstva. Višji krogi pa imajo politiko za svoje sloje. In v službi te gospodske politike je naše napredno učiteljstvo. Zdaj podpira sedanjo belgrajsko vladno gospodo, da bi se posrbljenje nad nami prej izvedlo in bi mi prišli čisto pod belgrajsko komando. Za nas je to jassen dokaz g. nadučitelj Kranjc, ki nam je hotel vtihotapiti Pribičevićeve demokrate za širjenje velesrbstva. Ker se mu ni posrečilo, da bi s pomočjo mariborske gospe onemogočil tukaj Slov. ljudsko stranko (eden je komaj zinil laž: »Korošec je kriv teh velikih davkov«), se je podal na drugo bojno polje, začel je napadati naše domače duhovnike, da jih osumniči pred ljudstvom. Pred šolo je glasno, da so mogli mimoidoči čuti, zatrjeval, da pišejo o njem v »Slov. Gospodarju« domači duhovniki. Seveda mu ni nikdo verjel. Vsa župnija zna, da naša duhovnika ne posegata v politiko, ker smo mi organizirani in opravimo vse politične zadeve sami. Pač pa imamo o g. Kranjcu izkustvo, kako je v skrbi za Belgrad agitiral vsakokrat za demokratsko stranko, prosjačil za demokratske volilne kroglice, na cesti prigovarjal istim slaboumnim, kam naj dajo kroglice, kazal celo na volišču, kje je njegova škrinjica. Naša duhovna kaj takega ali enakega nista nikdar delala. — Drug naskok na naša duhovna je g. Kranjc napravil pri drugem ponesrečenem demokratskem shodu. Tam sta sedela sama z g. dr. Lašičem. Čuli smo, da je hotel utajiti svojo avstrijsko suknjo; pa so hitro priče rekle, da jo še ima. Potem je začel dolžiti naša duhovna, ki ne pustita tukaj imeti demokratskega shoda in dejata njega v »Slovenski Gospodar«, računajoč, zdaj pa bo dr. Lašič udaril po temu dvema. Mi pa spet znamo, da nista kriva, ker smo opisatelj mi. In znamo, da je mnogo kriv g. Kranjc, ki daje čitati svoje demokratske liste, ki blatijo nas Barbarčane radi Kranerjeve smrti, ko dobro zna, da g. Kraner ni bil od tukaj, in fant, ki je iz osebnega sovraštva skoval napad na njega, tudi ne. Toda za g. Kranjca bi pač nekaj prineslo, ako bi odpravil naša duhovna in na njiju mesto dobil, recimo: srbske žandarje. Glavar teh bi seveda moral biti on, »ker jaz sem bil nadporočnik.« Uniformo prügelpatenta še tudi ima, nosi jo še skoro vsak dan, pa šoljne tudi, ako že ni vseh prodal. In kot tak bi on že poveljeval čez župnika in kaplana. Mi pa svetujemo njemu in vsakemu, naj nam prizaneša z demokracijo in naj pusti naše

mirne duhovne čisto pri miru. Ako pa nazadnje hoče še imeti kje na skrivnem tretji svoj shod, pa obljubite, da bodele nanosili, saj imate zdaj polna podstrešja, polne listnjake mlajine, mijau in baubau, nanosili, da bo miren, ko pridejo občinske volitve.

Prosvetno gibanje v Vurbergu. Naša Dekliška zveza je priredila preteklo nedeljo, dne 1. junija, lepo igro »Lurška pastarica« v dvorani vurberškega gradu. Igralke so se prav dobro naučile in vse se je v redu izvršilo, le bengaličen ogenj je odpovedal v prvem dejanju. Nekateri želijo, da bi se igra ponovila, kar se pa zdaj ne bo zgodilo, morda jeseni, če bo prilika.

Za birmance je najlepši dar lep molitvenik in rožni venec. Najlepše molitvenike v raznovrstnih vezavah od 8 do 70 din. komad dobiš v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Istotam lahko kupiš tudi najrazličnejše rožne vence.

Cerkvena pobožnost pri Sv. Arehu na Pohorju. God sv. Antona — Antonovo romanje — pri Sv. Arehu na Pohorju se bo letos obhajalo dan poprej, v četrtek, ne pa v petek (kvaterni petek). Romarji pridite k priljubljenemu sv. Arehu. Župni urad v Šmartnem.

Romanje k Sv. Antonu na Pohorje. Slovesnost v čast sv. Antonu padovanskemu se bo obhajala po temle redu: V četrtek, dne 12. junija 1924 bo ob 6. uri zvečer na Hancnovi ravni slovesen sprejem selniške procesije s podobo Matere božje, ki je bila darovana iz Selnice. Po procesiji pridiga, večernice in spovedovanje. V petek, dne 13. junija 1924 bo dvojna slovesna služba božja ob 6. in 10. uri in več tihih sv. maš. Okoli pol 9. ure pride procesija iz Ribnice. Selniška procesija odide okoli 9. ure. — Manjši shod z dvojno službo božjo bo tudi na binkoštni pondeljek in v nedeljo po Antonovem dne 9. in 15. junija 1924. Ker se bo čez čas za veliko nočno sv. obhajilo, se bo postreglo kar najbolj mogoče v spovednici na binkoštno nedeljo in pondeljek, v četrtek in petek na Antonovo in v nedeljo. Blaga dobrotnica iz Limbuša je obljubila nov venec za sv. Antona.

† Kmetijski svetnik Ivan Belle. Dne 30. maja je umrl v graški bolnici ravnatelj kmetijske šole v St. Jurju ob južni žel., g. kmetijski svetnik Ivan Belle. Blagopokojni je bil 18 let potovalni učitelj pri mariborski viinarski in sadjarski šoli in nato kletarski nadzornik. Ko se je ustanovila v St. Jurju ob južni žel. slovenska kmetijska šola, je postal ravnatelj tega zavoda, katerega je vodil do svoje smrti. Rajni je tudi zelo veliko pisal o vseh raznih gospodarskih strokah in najbolj znana je njegova knjiga o sadjarstvu. G. Belle je bil radi svojega znanja, delovanja in prijaznosti obce priljubljen. Bolehal je že dalje časa, podal se je v Gradec iskat zdravja, a ga je doletela tam smrt. Pokopan je bil minuli torek v St. Jurju ob južni žel., kjer je deloval toliko let. Bodi mu zemljica lahka in slava njegovemu spominu!

Pri Sv. Jožefu nad Celjem bo slovesna blagoslovitev dveh novih zvonov na trojiško nedeljo, dne 15. jun., ob devetih predpoldne.

Polaganje vogelnega kamna na Zg. Ponikvi. Slovesno bodo oznanjevali topiči na binkoštni pondeljek redko slavnost blagoslavljanja vogelnega kamna naše župne cerkve. Da je delo v kratkem času toliko napredovalo, se imamo pred vsem zahvaliti neumorni delavnosti nekaterih mož, potem pa tudi požrtvovalni delavnosti vseh ostalih faranov in pomoči nekaterih sosednih far. Upajmo, da bo šlo delo enako naprej, ter da se bo kmalu veselili nove cerkve. K tej lepi slavnosti pa so vabljeni in dobrodošli farani sosednih far.

Zadostilna pobožnost na gori Oljki pretečeni četrtek je prav lepo uspela. Na kratek tozadavni klic v »Slov. Gospodarju« so priromali pobožni verniki iz vseh sosednih župnij Savinjske in Saleške doline, celo iz daljnega Sv. Jošta na Kozjaku so prišli cerkveni pevc pod vodstvom svojega vrliga duš. pastirja. Duhovnikov je bilo štiri, zadostilnih sv. obhajil pa čez poldrug sto. — Hvala vsem udeležencem, pred vsem neutrudljivemu gospodu spovedniku iz Polzele. Shoda se je udeležil tudi naš marljivi poslanec Pušenjak, ki je po cerkvenem opravilu zunaj pri cerkvi poročal množestvu poslušalcem o našem političnem stanju. Beograd bi nam rad vse vzel v gmotnem, političnem in šolskem oziru, zato bi pa mi morali še ponižno poljubljati bič, ki nas tepe in brezčulno gledati na cesto vržene bolnike iz naših bolnišnic. Govorniku in jugoslovanskemu klubu se je izreklo enodušno priznanje in zaupanje.

Občinske volitve v Šmartnem ob Paki. Občinske volitve za našo občino za razpisane za dan 10. avgusta t. l. Kakor slišimo, so razpisane tudi na ta dan volitve za druge občine slovenjgraškega okrajnega glavarstva.

Zelo važno iz Dola pri Hrastniku. Ker hoče znani dopisnik »Domovine« z lažnjivo zavitimimi dopisi farbat dolske občane, priobčujemo sledeče: Gotovo nad 20 let je že med ljudstvom tlela želja, združiti k dolski občini one okolice, katere so dolske fare. Dol je naravno krajevno središče. Dolski obrtniki imajo zaslužek in dobiček iz teh okolice, zato je upravičeno, da se tudi v občini združimo. Kdor razume le trohico občinskega gospodarstva, mora vedeti, da je združitev v gospodarskem oziru popolnoma upravičena, v občinsko-upravnem oziru pa v veliko ljudsko korist in olajšanje. Zato je sramotno, da hoče dopisnik »Domovine« z lažnjivo sestavljenimi številkami strašiti dolske davkoplačevalce, ko vendar ve, da se je zadeva v več občinskih sejah podrobno obravnavala ter se je natančno dokazalo, da imajo dotične okolice toliko davčne moči, da se tamošnji stroški lahko krijejo z ne previsokimi dokladi na užnitino in na direktne davke. Glavni vzrok, da so liberalci nasproti združitvi, je njih političen račun. Na razpolago je priča, da je voditelj liberalcev ukazal svojim podložnikom: Združitev moramo nasprotovati, ker sicer pride preveč »ta črnih« skupaj. Zakaj pa takrat niste o davčnih številkah govorili? Seveda plesale niste po glavi

le politične in te so bile za vas zelo slabe. Okoličani! S hvaležnostjo ohranimo v spominu vse one moze, ki nesebično delujejo za resnični ljudski dobrobit. Dobro si pa zapomnimo tudi vse one poturice, ki se sicer ljudem dobrikajo in vse obljubujejo, a v odločilnem trenutku pa nasprotujejo.

Poroka v St. Vidu pri Planini. Pri nas na Planini se je poročil predsednik tukajšnjega Orla, brat Vinko Preložnik, z gđc. Minko Pajek, posestniško hčerjo v Visočah, in so na njuni gostiji zbrali veseli svatje za tukajšnji orlovski odsek 800 kron. Bog plati! Novoporočencema pa obilo sreče in blagoslova božjega.

Popravek. V zadnjem izkazu darov za »Dijaško večerjo« je tiskovni škrat neljubo zmešnjavo napravil. Izkaz pravi: Alojz Mikl v Veliki Nedelji mesto venca na grob gospe Borlak Lucije v Mariboru 100 din. Glasiti pa se mora: Alojz Mikl, veleposestnik v Veliki Nedelji, mesto venca na grob dr. Hinkota Irgolič 100 din.; Borlak Lucija v Mariboru 100 din. Blagovolijo prizadeti zmešnjavo oprostiti! — Blagajnik »Dijaške večerje.«

Občni zbor Katoliškega tiskovnega društva v Mariboru se vrši dne 12. junija ob 10. uri predpoldne v Cirilovi tiskarni na stanovanju g. ravnatelja dr. Jerovška. Člani društva vabljeni!

Pridnega hlapca in deko iz dežele vzame takoj v službo: Gnilšek, trgovina z vinom, Maribor, Razlagova ulica 25. 734

Hotel Halbwidl. Vsak četrtek koncert. Sicer pa opozarjamo na oglas v današnji številki.

Gospodarstvo.

Premovanje goveje živine v Šoštanj. V sredo dne 28. maja 1924 se je vršilo po dolgih letih zopet enkrat premovanje goveje živine marijedvorske pasme za šoštanski okraj. Udeležba je bila nad vse pričakovanje povoljna. Premovanja se je udeležil kot zastopnik g. velikega župana mariborske oblasti g. Zidanšek, kot zastopnik okrajnega glavarstva v Slovenjgradu gosp. okrajni glavar dr. Ipavc sam. V komisiji za premovanje so bili poleg že navedenih gg.: načelnik okrajnega zastopa Skaza iz Velenja, živinorejski nadzornik Zupanc, okrajni živinozdravnik Rihtarič, člani okrajnega zastopa Koren, Jan in Steblovnik, župan Steblovnik iz Šmartna ob Paki in posestnik Blatnik iz Stare vasi pri Velenju. Na premovanje se je prignalo skupno 168 živali, od teh 18 bikov, 6 bikcev, 100 krav in 44 telic. Bile so častno zastopane vse občine v okraju. Prvo darilo za bika je dobil posestnik Fr. Hrastnik iz Gaberka, za bikca posestnik J. Dedič iz St. Andraža, za kravo gospod župnik Ivan Rožman iz Zavodnjega in za telico posestnik Miha Koren iz Stare vasi pri Velenju. V celoti se je razdelilo vseh daril nad 70.000 K, od katerih je večino prispeval okrajni zastop, oddelek za kmetijstvo pa 20 tisoč kron. Pri premovanju se je opazilo, da si je okraj vkljub vojni in dveletni suši, katere je živino v okraju zelo decimirala, vendar že znatno opomogel. Posebno je razveseljivo dejstvo, da je v okraju že precej jako lepih, prvovrstnih krav in telic, primanjkuje še le v nekaterih občinah nekaj lepih dobrih bikov za osveženje krvi, nakar se bo okraj gotovo lahko ponašal s svojo živinorejo. To so konstatirali in povdarjali v končnih nagovorih po premovanju tudi vsi govorniki-strokovnjaki. Okrajnemu zastopu pa čestitamo na prireditvi in ključemo: Le krepko naprej po začrtani poti v procvit živinoreje in na skorajšnje zopetno svidenje.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 30. V. se je pripeljalo 327 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 162—225 din., 7—9 tednov 250—350 din., 3—4 mesce 600—650 din., 5—7 mescev 875—950 din., 8—10 mescev 1125—1200 din., 1 leto 1600—1875 din., 1 kg žive teže 15—17.50 din., 1 kg mrtve teže 20—23.75 din., 1 koza 250—350 din.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 27. maja 1924. Prignalo se je: 13 konj, 6 bikov, 122 volov, 355 krav in 17 telet. Skupaj 513 komadov. Poyprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 11.50 do 13 din., poldebili voli 10.50 do 11.25 din., plemenski voli 10 do 10.50 din., biki za klanje 10 din., debele klavne krave 12 do 13.50 din., plemenske krave 10 do 11.50 din., krave za klobasarje 6.75 do 8.75 din., molzne krave 9 do 11.50 din., breje krave 9 do 11.50 din., mlada živina 10 do 11.50 din., teleta 13.75 din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 22 do 27. din., meso od bikov, krav in telic 19 do 21 din., telečje meso 21 do 30 din., svinjsko meso sveže 22.50 do 35 din.

Na Antonovo, t. j. dne 13. junija, se vrši živinski in kramarski sejem pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Vsi vabljeni!

Dodatek k članku »Nekaj o sadjarstvu.« Nekateri bralci »Slovenskega Gospodarja« niso razumeli izraza asimilacija in njenega učinka v št. 17 z dne 24. aprila 1924, zato naj sledijo te vrstice v pojasnilo: Učenjaki kot Poencke, Janson in drugi, imenujejo soke ali hrano sadnega drevja in drevja sploh, ki se pretaka iz krone ali vrha do tal, torej do korenin, in nasprotno, asimilati ali asimilacija. Torej drevje asimilira. Znano je, da drevje po letu po listju iz zraka nabira za rast potrebne snovi, ki se potem v vrhu drevca združujejo z anorganskimi snovmi, katere korenine dovajajo iz zemlje. Ako se te snovi ali asimilati kar neovirano pretakajo po deblu gor in dol, tedaj raste drevo bohotno in v rodovitosti zelo zaostaja. Kakor so izkušnje dokazale, napravi cepljenje nekako zavoro tem asimilatom. Čim več je zavor, tem počasneje drevo raste in to vpliva na razvoj cvetnega popja, drevo prej rodi in bolj obilno. Zato se priporoča dvakratno cepljenje sadnega drevja: 1. da drevo v rasti zaostane, 2. da se ista mno-

žina potrebnih snovi ohrani za tvorbo cvetja. Vsak kdor se želi teoretično poučiti in potem v praksi izvajati umno sadjarstvo, naj si še oškabi strokovni list »Sadjar in vrtnar«, ki se dobi pri Sadjarskem društvu v Ljubljani. — Jože Vezjak.

Žitni trg. Vsled poplav v Bački se je položaj na žitnem trgu precej izpremenil. Padanje cen pšenice in ovsa je prenehalo, samo koruza je postala nekoliko cenejša. Vendar poplava ne bo imela prevelikega vpliva na nadaljni razvoj žitne cene, ker je v nepoplavljenih krajih stanje setev nad vse izborna. Kolikor bo v poplavljenih krajih setev uničena, toliko več bodo pridelale ostale pokrajine. V naših krajih je začela konkurirati z vojvodinsko pšenico madžarska. V Čakovcu nudijo Madžari 100 kg pšenice po 320 din. in še ceneje. To konkurenco bo preprečilo 40odstotno znižanje prevozne tarife na naših železnicah, kar bo znatno olajšalo prehrano pasivnih krajev. S tem bo zaposlena tudi v večji meri naša mlinska industrija. Cene so ostale v glavnem nespremenjene ter so v Novem Sadu sledeče: pšenica 300—302 din., oves 285 din., koruza 227—230 din.

Hmelj. III. poročilo Hmelj. društva v Žalcu o stanju hmelj. nasadov doma in drugod. Zatec, CSR, 25. maja 1924. Kupčija se izvršuje mirno; cene padajo in se za prva plačje le po 5550 čK za 50 kg. Povpraševanje je manjše nego ponujanje. Mlada rastlina se ugodno razvija in to pri najugodnejšem vremenu — topli dnevi in tople noči v zvezi z nevihtino mokroto — v nekaterih krajih z obilnimi padavinami. Hmelj raste hitro in je že do 2 m visok. Bolhač mu je povzročil ne neznatno škodo, ker se je bujno in hitro razvijal. Rastlina je dosedaj še brez mrčesa, dasi je v rasti neenaka, kar se bo pa kmalu izenačilo. Hmeljarji okopavajo nasade in trebiho vrste. — Savez hmelj. društev.

IV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Žalec v Savinjski dolini, dne 1. junija 1924. Od našega zadnjega poročila smo imeli prav ugodno vreme, katero je pospeševalo rast hmeljske rastline; imeli smo tople noči in zadostno množino padavin. Rastlina je dosegla $\frac{3}{4}$ do $\frac{1}{2}$ visokosti drogov, oziroma žic, je prav čvrsta in brez vsakega mrčesa. V nekaterih občinah se je prikazal bolhač, vendar ni povzročil večje škode. Nekateri hmeljarji so že svoj letošnji pridelek prodali in sicer po 100 in več dinarjev za 1 kg. Predprodanega hmelja je približno 500 stotov. Hmeljarsko društvo se bori ves čas svojega obstanka proti predprodaji hmelja, kar navadno skazi ceno vsem drugim hmeljarjem, ali pa oškoduje posameznika ter povzročuje prepire in tožbe. Seveda so tudi redke izjeme. — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 81—82 din., za 100 francoskih frankov je plačati 415 din., za 100 laških lir 360 din., za 100 čehoslovaških kron 242 din. in za 100 avstrijskih kron 11 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.97 centimov.

Dopisi.

Brežice ob Savi. Kdo bi si mislil, da bo Posavje vendarle končnoveljavno vrglo znanega samostojnega Ureka med stare šarol in zgodilo se je! Ljudstvo je sprevidelo, da je Urek kot poslanec Samostojne leta 1921 pri glasovanju za ustavo res prodal nas Slovence Pašiču in Pribičeviču. Zbor zaupnikov Slov. ljudske stranke na Križevu, dne 29. maja v Brežicah je dokazal, da Samostojna res popolnoma propada in da se ljudstvo vrača po vseh krajih v našo krščansko stranko. Udeležba je bila tako velika, da so prostori g. Deržiča bili natlačeno polni. Še na dvorišču so stali zborovalci. Shodu je predsedoval gosp. Podvinski iz Pišec. Poročali so: dr. Hodžar iz Celja o občinskih volitvah, narodna poslanca Zebot in Kranjc pa o političnem položaju. Zborovanje je bilo vrlo zanimivo. Navzoči so z napeto pozornostjo sledili poročilu o sedanjih političnih in gospodarskih razmerah. Nato so sledila poročila županov in glavnih zaupnikov posameznih občin in župnij. Poslancem in SLS smo izrekli iskreno zahvalo za veliko delo, ki se je izvršilo v borbi proti krivici in nasilju, koje predstavljata Pašič in Pribičevič. Protestirali smo tudi prot atentatu na naše bolnišnice. Razšli smo se s klicem: V borbo! Na delo!

Nov žepni vozni red, veljaven od 1. junija 1924 je ravni kar izdala Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in stane komad s poštnino vred 2 dinarja, brez poštnine 1.50 din.

MALA OZNANILA.

Pošteno in pridno dekle se sprejme k mali družini v Mariboru. Naslov v upravnistvu. 737

Pridno dekle sprejme Davorin Tombah, trgovec, Sv. Vid pri Ptuj. 732

Kuharica, starejša, samostalna, za veliko trgovsko hišo na deželi, se sprejme. Ponudbe z zahtevami pod »Kuharica« na upravnistvo. 726

Samostojna kuharica se sprejme takoj. E Vračko, Fala. 716

Proda se dobro ohranjena lesena stiskalnica. Vpraša se pri upravnistvu. 717

Mesarski učenec se sprejme v Mariboru, Pobrežka c. 13. 746

Sodarski učenec se sprejme pri Ivanu Hvalec, sodarski mojster, Maribor, Aleksandrova cesta 81. 745

Kovaškega učenca sprejme Iv. Steblovnik, kovač, Rečica ob Paki. 744

Sodarske pomočnike sprejme pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu v hiši Fr. Repič sodarski mojster, Ljubljana, Kolizejska ulica 18. 614 4—1

Iščem učenko za trgovino z mešanim blagom na deželi pri farni cerkvi, ne pod 15 leti, močno in zdravo, poštenje in računstvo glavna stvar. Trgovina Humer, Poljsnik-Sava. 647 3—1

Vajenec se sprejme v trgovino z mešanim blagom R. Polzi v Lajtersbergu, s stanovanjem in hrano. 667 3—2

Lepa novozidana hiša z zemljiščem, za eno ali dve obitelji, blizu Maribora se takoj pod ceno proda. Podlpinik, Maribor, Tezno 37. 742

Posestvo, 2 orala zemlje, z gospodarskim poslopijem, na lepem kraju se po nizki ceni takoj proda. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 741

Posestvo v bližini Maribora, 12 oralov njive, sadonosnik, lep gozd za seč, se proda. Cena 110.000 din. z lahkiimi plačilnimi pogoji. Vpraša se Maribor, Koroševa ulica 6, II. nadst., soba 8. 740

Prodam posestvo, 3 orale zemlje, travnik in njive ter hiša. M. Korošec, Kralja Petra cesta 116, Studenci pri Mariboru. 739

Proda se v Okiču tik hrvatske meje v župniji Sv. Barbara v Halozah lepo posestvo obsega: joče 28 oralov in sicer 10 oralov vinograda, ostalo gozdi in pašniki, 2 viničariji, 1 gospodarska hiša. Posestvo se lahko parcelira na 3 dele. Cena mu je pol drugi milijon kron. Istotako se proda v Ptuj enonadstropna hiša s 5 sobami, 2 kuhinjama, krasna klet, lep vrt. Cena hiše je en milijon kron. Za obojno posestvo je vprašati pri g. Ivani Kraber, Ptuj, ulica Vseh svetnikov 13. 743 3 1

Prodam posestvo, 26 oralov, prvovrstna zemlja, v ravnini, 20 minut od železniške postaje, tik farne cerkve sredi vasi. Ivan Kleva, Žiže 60, p. Loče pri Poljčanah. 728 2—1

Gozd, obsegajoč 3 orale, srednje dorašen, ležč pri Sv. Tomažu pri Ormožu, se za 60.000 din. takoj proda. — Ponudbe pod »Gozd« na upravo Slov. Gospodarja. 723

Hiša v Šmarjeti št. 32, zidana, z opeko krita, tik farne cerkve, pet minut od Rimskih Toplic, se proda. Prostran lokal za trgovino, obokana klet, štiri sobe in kuhinja v pritličju, spodaj in v podstrešju še sobe za stanovanje. Lep vrt za zelenjavo, sadonosnik in drvarnica. Ponudbe sprejema lastnik Janko Bider, Kokarje št. 28, p. Mozirje. Ob binkoštnih praznikih pa v hiši v Šmarjeti. 733

Proti dobri najemnici vzamem lepo srednje posestvo v zakup, z vsemi pritliklinami za več let v prometnem kraju na Štajerskem, blizu železnice, sposobno za večjo drevnino: Prednost imajo kraji, kjer še v bližini dosedaj iste niso ustanovljene. Cenjene ponudbe se naj pošljejo na Ivan Gradišnik, Št. Janž—Velenje, z navedbo površine obdelane zemlje. 710 3—1

Proda se v Studencih pri Mariboru gozd v obsegu 3 oralov. Naslov v upravnistvu. 691 3—1

Okenski okvirji z oknicami, dobro ohranjeni, se poceni prodajo v mekarni Bernhard, Aleksandrova c. 51, Maribor. 719

Gotove moške obleke, perilo za moške in ženske, moške hlače in delavske obleke kakor tudi vse drugo manufakturno blago od najcenejše do najfinije vrste, nadalje gotove obleke za birmance kupite v trgovini F. Starčič, Maribor, Vetrinjska ulica št. 15. 715

Lovska puška kaliber 16 mm, dobro ohranjena, je na prodaj za 1000 din. pri Kobalé v Podčetrku. 724

Šivalni stroj Singer (Langarm-Hohlmachine), v jako dobrem stanju, se radi selitve za 4000 dinarjev proda. Bernard Kavar, Račje pri Mariboru. 729

Dobro vino in sadjevec lastnega pridelka nudi Davorin Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 732

Tri nova vretena in žmeke proda Jakob Janisse, Žikarce 47, p. Sv. Barbara pri Mariboru. 730

Proda se po ceni kompletna, skoraj nova oprava za spalnico, sobo in kuhinjo. Vpraša se pri trvdki Kasal, Maribor, Aleksandrova cesta 6. 735

Težko kobilu proda Martin Lubaj, Pesnica. 735

Redka prilika! Proda se skoraj nov šivalni stroj znamka Gritzner za modno in čevljarstvo obri po zelo ugodni ceni. Vpraša se pri Josipu Došler, kovač, Podplat. 603 5—1

Najboljše kose, srpe, kamne in drugo kupite najcenejše v trgovini Teržan v Šoštanju. 708

Smrekove in hojove hlode vsako količino kupi stavbenik Ubald Nassimbeni, Maribor, Vrtna ulica 12. Tam se prevzame tudi vsaka množina lesa za rezanje (žaganje). 553 10—1

Cepano, žagano in okroglo kolje tudi na vagono prodaja po ceni Franjo Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 571 5—1

Vinogradniki pozor! Na suhe cepljene trte so na prodaj in sicer najrodovitnejše vrste. V zalogi je vkoreninjeni divjak Riparia portalis in Götthe št. 9. Kdor si želi narečiti lepe in močne trte za svoj vinograd naj se takoj oglasi ustmene ali pismeno pri Francu Slodnjak, trtničar, pošta Juršinci pri Ptuj. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni. Za odgovor se naj prileži znamka. 1263

Jurij Juteršnik, slikar in pleskar, se priporoča s svojim izvrstnim in solidnim delom v vseh v njegovo stroko spadajočih poslih po najnižjih cenah. Velika izbira modernih vzorcev, Maribor, Grajska ulica 3 na dvorišču. 611

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice r. z. z. n. z. v Črni, ki se vrši dne 22. junija 1924 ob 12. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Odobritev računskega zaključka. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. — Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal pri vsakem številu udeležencev. Odbor. 718

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice na Polzeli, r. z. z. n. z., ki se vrši dne 15. junija t. l. ob pol 8. uri v uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1923. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev članov načelnstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. 721

Izjava. Radoslovnik A., posestnik v Malem vrhu, prekljuje in obžaluje vse obdolžitve, katere je izrekla proti g. Jožefu Goričarju in Mariji Razbornik ob priliki požara njene drvarnice. Izjavlja, da je bilo vse govorjenje popolnoma neosnovano in izključeno. Zahvaljuje se g. Goričarju, da je odstopil od kazenskega postopanja proti njej. 720

Menjalnica žita.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem s i. majnikom t. l. v Pesniškem dvoru, Sv. Marjeta ob Pesni, v gostilni Ferk otvoril

menjalnico in nakup

vsakovrstnega žita. Jamčim za točno in pošteno postrežbo ter se najtoplejše priporočam.

Ludovik Čilenšek.

736 3—1

Vsakovrsten

rezan les

kakor deske, plošne, late, šatfelne, krajnike, nadalje cement in apno kupite najceneje pri

Joslu Lah

v Osluševcih pri Vel. Nedelji. 615 5—1

Prodam kompletno

vinsko pumpe,

sistem Allweiler. Flügelpumpe št. 3 z 16 m cevmi, malo rabljena. Vprašati pri Aloma Company, Ljubljana. 707

: Za birmo :

se priporočajo sledeči fotografski ateljeji:

C. Mayer, Gosposka ulica 39. F. Dolenc, Meljska cesta. Makart, Gosposka ulica 27. J. Japelj, Koroška cesta 1. L. Kieser, Gregorčičeva ul. 20. „Grafika“ Frankopanova ulica. V. Vlašić, Gosposka ulica 23. J. Wagner, Slovenska ulica 4.

I. kateg.: slike že od 40 din. naprej. II. kateg.: slike že od 35 din. naprej.

Glasom zadnje seje združenih fotografv v Mariboru veljajo za vse navedene ateljeje enotne cene.

Združeni fotografi v Mariboru.

Hotel Halbwidl, Maribor.

Sredi mesta! Najlepši vrt!

Shajališče vseh krogov.

Vsaki četrtek koncert!

Götzovo bok- in marčno pivo, Dobra vina. Meščanska kuhinja.

Lepe sobe za tujce z električno razsvetljavo.

K obisku vabi prijazno

Andrej Halbwidl in gospa.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Gospodarske zadruga“ r. z. z. o. z. v Mariboru, ki se vrši v nedeljo, 25. junija 1924 ob 9. uri v Lekarniški ulici št. 6.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnstva.
2. Odobritev računov.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

Ako bi se ob določeni uri ne udeležilo zadostno število članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi.

722

Odbor.

Najcenejši nakup

vsakovrstnega manufakturnega in špecerijskega blaga itd. — Naznanim tudi, da bodem prve dni po binkoštnih praznikih dobil en vagon kot zadnjič naj boljšega živega apna, po zelo nizki ceni, kdor si še ni pri meni v trgovini ga naročil, naj to sigurno stori do binkoštnih praznikov. Ko pride vagon, se bode pri vseh cerkvah (bližnjih cerkvah Velenja) naznanilo.

Nadalje kupujem še po najvišji ceni: jajca, fižol izbran, letošnje bele suhe gobe itd.

Kupiš in prodaš najbolje samo v trgovini

IVAN SEVER V VELENJU

Pepček in Tinček.

Pepček in Tinček iz šole gresta, ter si med potoma nekaj povesta, Pepček Tinetu veselo novico pove, da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku v Celje“ je.

Po kaj? ga vpraša Tine uljudno, po obleko za birmo, dokler ni še zamudno, ker le tam se da tako poceni kupiti, da zamorem namesto ene dve obleki nositi!

Zaklad

vsake dobre gospodinje
je močno in lepo perilo,
kar pa je edino mogoče,
ako kupite

belo platno

v veletrovinu R. Stermecki v Celju, kjer naj-
dete velikansko zalogo in čudovito nizke ce-
ne. Lastna manipulacija in import. Trgovci
engros cene — Cenik zastoj!

ŠKERBEC & GASPARI

preje Ig. Tischler

Maribor, Aleksandrova cesta 19

priporoča prvovrstno banaško moko po najnižjih dnevnih
cenah, kakor tudi kavo, sladkor, riž itd.

Poljedelci! Vinogradniki!

Galico 98—99 odstot.

žveplo, salojidin, rafijo,

cement la portland,

kalijevo sol 40—42 odst., rud. super-

fosfat 16—18 odst., apneni dušik,

mlatilnice, geplje, čistilnike,

kose, srpe, kamne in drugo

kupite samo pri

Kmetijski zadrugi v Ptuj.

ZVONARNA IN LIVARNA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

vliva

BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podruž-

nice in kapele po najnižji cenah.
Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih
cenah.

Za poletje kupite

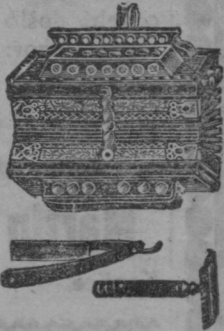
**boks in ševro-usnje, gamaše, platnene
čevlje, sendale in drugo**

najbolje le pri

O. SKAZA IN DRUG v Ptuj, Dravska ulica št. 6.

Kje Vi kupujete

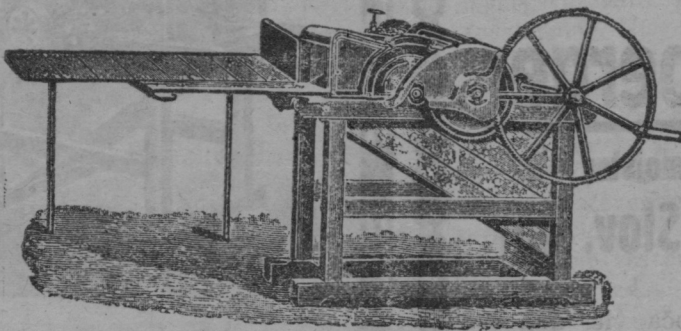
Ure, veržice, prstane, rinčice, zapestnice, zlatnino in srebrnino,
nakit in slične potrebščine?

Že 20 let znana od-
pošiljalna tvrdka ur
H. SUTTNER je
uredila svoje poslo-
vanje zelo dobro za
svoje odjemalce,
tako, da more vsak
vrniti predmet, kate-
rega ne želi obdržati,
a za oni denar se
mu pošlje vsak drug
zaželen predmet.
Nimate tedaj nikake
rizike in morete priti
do dobre, zanesljive
ure, katera Vam prihrani popravke in jezo; ravnotako Vam pošlje
vsak drug predmet iz zlata, srebra ali kovine v najlepši in naj-
bolji izvedbi. Tu najdete vse, kar iščete za sebe ali za darila.
Zahtevajte krasno flustrirani cenik, za katerega Vam je treba
poslati samo 2 dinarja.

Odpošiljalna tvrdka za ure:

H. SUTTNER, Ljubljana 992

Mlatilnice za 12.500 kron

lepe, močne, na kuglasta ležišča s težkim zamahalnim
kolesom (Schwungrad). Velika zaloga vseh vrst plugov,
osipalnikov, okopalnikov in bran, kakor tudi vse vrste
poljedelskih strojev, dobite pri meni 10 odstot. ceneje,
kakor pri vseh drugih tovarnah. Za vsaki stroj se jam-
či. Sprejme se v to stroko zastopnik proti mesečni plači
in proviziji. Se priporoča

Jakob Pučko

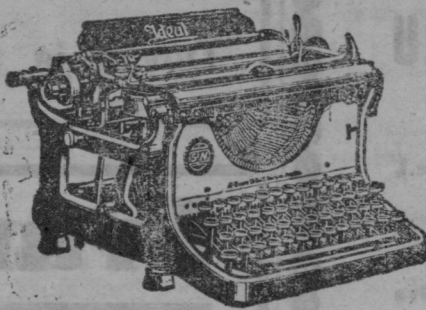
trgovina s poljedelskimi stroji,

Ormoška cesta.

PTUJ.

Ormoška cesta.

(Tik sejmišča.)

Najboljše pisalne stroje

dobavi tudi na mesečne obroke proti jamstvu

THE REX CO.

Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahtevajte prospekt in ponudbe!

Nosilnice (traverze)

Ia Porlandcement in cementne cev, tršnje (Stukatur),
strešna in zidna opeka, železo za kovače, prvovrstne kose,
98—99% na galica, karbolinej, vsake vrste barv, smodnik
in kamnikit se dobi po najnižjih cenah pri

Karl Sima v Poljčanah.

582 3—1

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25
12-149

CELJE

(Bivša graška
mitnica)

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** do-
mačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in iz-
vršuje vsa popravila točno in solidno.

JETIKA.

Zdravnik za pljučne bolezni
dr. Pečnik, ordinira vsak
petek v Celju. Vprašati v iz-
kani Marija Pomagaj. Šteta-
te njegovo tri knjige u pošilj.

„Jugometalija“, Ljubljana

Izdeluje vse vrste bakrenih kotlov, nadalje vseh vrst kle-
parska, ključavničarska in vodovodno-inštalacijska dela.
Znižane cene. — Točna in solidna postrežba.

KOLODVORSKA ULICA 18—20

Molitveniki za birmo

od najpreprostejše do najfinejše vezave se dobivajo v
knjigarni in trgovini s papirjem na debelo in na drobno

Goričar & Leskovšek, Celje

Trgovcem in preprodajalcem znaten popust. — Zahte-
vajte zbirke 20 do 30 knjig za poskušnjo proti povzetju.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsa-
ke vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

F. Z. B. Z.

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v

Ljubljani v hiši „Vzajemne posojilnice“

na Miklošičevi cesti, poleg »Uniona«

Podružnica se nahaja pa v hiši »Gospodarske zveze« na

Dunajski cesti št. 29.

125 30—3

Cene zelo zmerni

Zadružno podjetje

Mlatilnice in viteljne

iz svetovne tovarne

Ph. Mayfarth & Co., Wien

oddaja po solidnih cenah

And. Elsbacher v Laškem.

Vremenski preroki.

Ob Vidovem tvoja
če streha se lupi,
opeke ti v Račju
kar hitro si kupi.

Če seno ti z dežem
star Peter poliva,
Opekarna tam v Račju
ti senik pokriva.

Če sveti Elija
ti streho zažgal je,
po strešno opeko
te v Račje poslal je.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

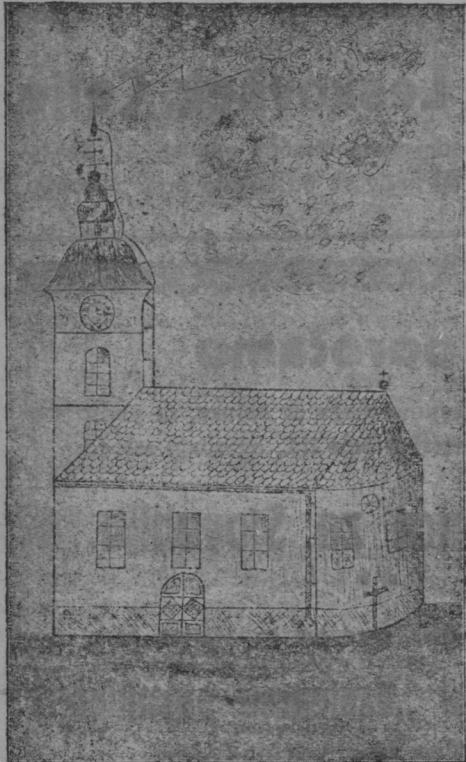
Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

J. Kramberger

kleparski mojster

Sv. Ana v Slov. gor.

s: vljudno priporoča vlč. duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v kleparsko obrt spadajoča dela kakor: kritje zvonikov, poprav in barvanje streh, brez stolpov ali ruštev. Nadalje natika nove strelovode in popravlja stare.

Delo je točno in trpežno!**: Ne zamudite :**

kupiti po čudovito nizkih cenah došlo manufakturno blago, kakor: kretone, druke, tiskovino, volneno blago za moške in ženske obleke, svilene rute ter vse druge potrebščine pri trdki

Martin Šumer

Konjice,

Slovenija

Preselitev mehanične delavnice.

Cenjenim odjemalcem uljudno naznanjam, da sem se preselil z mehanično delavnico in trgovino šivalnih strojev, koles, itd. iz Miklošičeve ulice 18 v

Panonsko ulico 5 Ptuj (stara vojašnica).

V zalogi imam Singer šivalne stroje na mesečno odplačevanje.

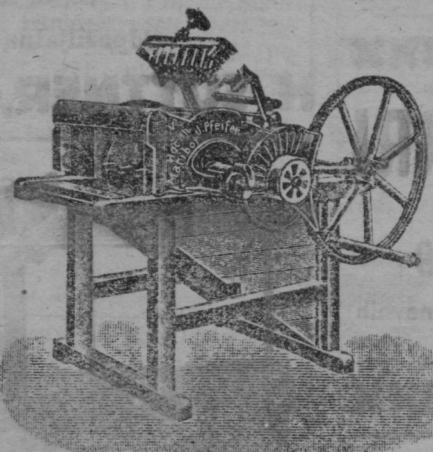
Slavnemu občinstvu jamčim za solidno delo in točno postrežbo ter se priporočam

z velespoštovanjem

Josip Prosnik,

Ptuj, Panonska ulica 5.

689 2-1

Tovarna kmet. strojev in livarna železa

J. Pfeifer ml.,

Hoče pri Mariboru.

Izdeluje: mlatilnice za roko, vitelj in motorno moč, vitelj za 1 in 2 konja, vejalnice, slamoreznice, sadne mline, brane za travnike, reporeznice itd. — Železno opremo za žage venecijanerce vseh vrst, cirkularne žage, transmisije, vse litnine iz železa in kovine.

Popravilo vseh strojev in motorjev.

Postrežba točna, zmerno cene.

Kupuje staro vlito železo.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavazo

Celje, Cankarjeva ulica 4 (poprej pri »Belem volu«)

obrestuje hranilne vloge najvišje! Daje posojila na vknjižbo, proststvo in zastavo.

Dovoljuje trgovske kredite v tekočem računu.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDECE MOLITVENIKE:

a) Za otroke:

Kvišku aza, 35, 36, 47 D.

Rajski glasovi, 58, 62 D.

Priatelj otroški, 7.50, 8.50 D.

b) Za odrasle:

Bogomila, 22, 25 D.

Pobožni kristjan, 15 D.

Češčena Marija, 47, 52 D.

Nebesa naš Dom 68, 80, 90 D.

Venec pobožnih molitev, 40 D.

Venec pobožnih pesem, 15 D.

Sv. Pismo, Evangeliji in Dejanja apostolov 12 D.

Kvišku sreal Pesmarice (z. obr.), 15 D.

Premišljevanja za celo leto I. in II. del, 32 D.

Družba vednega češčenja. Dva molitveni uri, 3 D.

Kratko navodilo za pobožnost B. Kraljice sre, 6 D.

Vir življenja, 29, 41 D.

Bog med nami, 20 D.

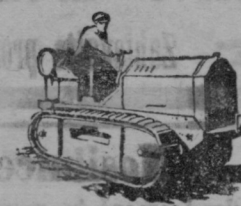
Večno življenje (rdeča obreza) 36 D. (zlata obreza) 33 D.

Nebeška hrana I. in II. del, 33 in 41 D.

Priprava na smrt, 22 D.

Somišljeniki, širite naše liste!**Fran Strupi, Celje**

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.**Vlačilec goseničar 25 in 50 HP**

(Tracteur en chenilles, Raupenschlepper)

za poljedelstvo in gospodarstvo, deluje zanesljivo in štedljivo, orje, vlačí in žene tudi na mehkih in na najbolj strmih tleh, ne stiska tal. Obratuje se z benzinom, petrolejem ali sirovim oljem.

Otto Kurth & Tedesco, Wien VII.

Doblergasse 1-33 b, telefon 38. 6. 42. 648

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.